

RAPORT ROCZNY 2017

SOS WIOSKI
DZIECIĘCE

Dom pełen miłości dla każdego dziecka

SPIS TREŚCI

List Dyrektora Krajowego	4
Jak pomagamy	7
Kim jesteśmy	8
Obszary naszej pracy	9
SOS w liczbach	10
Historia	11
Działalność statutowa Stowarzyszenia w 2017 roku	12
Rodzinna opieka zastępcza	18
Umacnianie rodziny	21
Ochrona praw dziecka	24
Działania rzecznicze	26
SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju	28
Program Umacniania Rodziny w Biłgoraju	34
SOS Wioska Dziecięca w Karlinie	40
Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Karlinie	45
Program Umacniania Rodziny w Karlinie	47
Program Umacniania Rodziny w Koszalinie	51
SOS Wioska Dziecięca w Siedlcach	55
Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Siedlcach	58
Program Umacniania Rodziny w Koszalinie	63
SOS Wioska Dziecięca w Kraśniku	66
Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Kraśniku	72
Dom Młodzieży SOS w Lublinie	75
Program Umacniania Rodziny „Jutrzenka” w Lublinie	79
Rodzinny dom Czasowego Pobytu „Sindbad” w Ustroniu	83
Władze Stowarzyszenia	86
Jak możesz pomóc	87
Dane kontaktowe	88

Drodzy Przyjaciele SOS Wiosek Dziecięcych!

Jak co roku oddaję w Wasze ręce Raport Roczny Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce. Miniony 2017 rok, to kolejny ważny rok w życiu naszego Stowarzyszenia. Nie brakowało w nim radości, śmiechu, wzruszeń, ale i wyzwń, którym wspólnie stawiliśmy czoła. Analizując to, co udało nam się w tym czasie dokonać, jestem szczególnie dumna na myśl o sukcesach naszych podopiecznych. Wiem, że to wynik ciężkiej pracy i zaangażowania Rodziców SOS, pedagogów, psychologów i innych pracowników SOS Wiosek Dziecięcych, Wspólnot Młodzieżowych SOS i Programów Umacniania Rodziny, wspieranych przez ludzi o wielkich sercach.

Dzięki pomocy darczyńców, partnerów, sponsorów i ambasadorów w 2017 roku mogliśmy opiekować się 402 dziećmi w opiece zastępczej SOS i 1035 dziećmi w Programach Umacniania Rodziny. W sumie objęliśmy opieką ponad 1400 dzieci.

Znajomość swoich korzeni jest bardzo ważna dla rozwoju dziecka, dlatego też, gdy tylko jest to możliwe, staramy się by nasi podopieczni mieli kontakt z rodziną biologiczną. Te starania przynoszą owoce – w minionym roku aż 25 dzieci wróciło do rodziny pochodzenia.

Nie mniej ważnym aspektem naszej pracy z dziećmi, jest troska o ich rozwój. By dziecko mogło rozwinąć skrzydła, musi czuć się bezpieczne, dlatego troszczymy się o ciepło w relacjach, odkrywanie talentów i kompensację braków. Wierzimy, że każde dziecko ma dziedzinę, w której może być najlepsze. Praca z młodzieżą ma przede wszystkim przygotować ich do dorosłego życia. Dzięki kursom oraz projektom edukacyjnym, nasza młodzież śmiało patrzy w przyszłość i odzyskuje wiarę w swoje możliwości.

Oprócz Rodzin SOS nasze Stowarzyszenie, prowadzi także profilaktyczne Programy Umacniania Rodziny, w których pomagamy rodzinom

w kryzysie. Naszym wielkim sukcesem w minionym roku, jest otwarcie nowego Programu Umacniania Rodziny w Koszalinie, który po pół roku działalności, obejmował swoją opieką 36 dzieci z 12 rodzin.

W ramach Programów Umacniania Rodziny pracujemy zarówno z dziećmi, jak i z ich rodzicami. To wielkie wyzwanie, wymagające wiele cierpliwości, wrażliwości i otwartości na drugiego człowieka. Łatwo jest ocenić matkę nadużywającą alkoholu, czy ojca stosującego przemoc. Mało kto niestety wie, że te osoby najczęściej też kiedyś zostały skrzywdzone. Naszym zadaniem jest wspieranie w pokonywaniu trudności i pomoc w sytuacjach kryzysowych. Diagnozujemy problemy i wspólnie szukamy rozwiązań. Dzieci objęte Programem Umacniania Rodziny mogą odwiedzać nasze świetlice, które są dla nich miejscem zabawy, bezpieczną przystanią, w której mogą w spokoju odrobić pracę domową czy porozmawiać z kimś dorosłym o swoich problemach. Więcej o codziennej pracy w ramach Programów Umacniania Rodziny znajdziecie na kolejnych stronach tego raportu.

Każda usamodzielniona rodzina, to inna historia, ale każdą z nich traktujemy jak wielki sukces. W 2017 roku takich sukcesów mieliśmy aż 35. Łącznie w tych rodzinach wychowuje się 104 dzieci i to właśnie ich dobro jest kluczowe.

Na podstawie ponad 30-letniego doświadczenia wiemy doskonale, jak trudnym przeżyciem dla dziecka jest rozdzielenie z rodziną pochodzenia. Rodzic, nawet jeśli wyrządził dziecku krzywdę, zawsze zajmuje w jego sercu miejsce szczególne. Właśnie dlatego działania profilaktyczne są dla nas tak ważne i chcemy otwierać kolejne Programy. Naszym wielkim marzeniem jest, by kiedyś żadne dziecko nie musiało trafić do opieki zastępczej. Mamy jednak pełną świadomość, jak wiele czasu i pracy potrzeba, by się do tego celu przybliżyć.

Tymczasem w Polsce nadal prawie 75 tysięcy dzieci pozbawionych jest opieki rodzicielskiej, a ponad 16 tysięcy z nich nadal przebywa w instytucjonalnych formach opieki. Każde zasługuje na ciepły, rodzinny dom. Dlatego też nie ustajemy w poszukiwaniu Rodziców SOS. Do roku 2020 chcemy objąć opieką większą liczbę potrzebujących dzieci, zwłaszcza w Programach Umacniania Rodziny.

Wiemy, że osiągnąć ten cel możemy tylko dzięki ludziom o wielkich sercach: darczyńcom, partnerom, władzom samorządowym, a także naszym pracownikom, wolontariuszom i przyjaciołom. Tym wszystkim, którzy przez cały zeszły rok budowali dom pełen miłości dla potrzebujących dzieci.

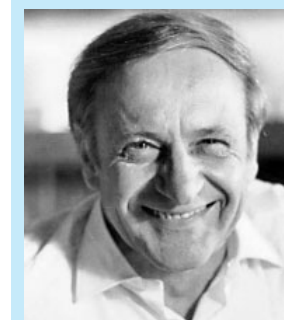
Dlatego wszystkim Wam w imieniu naszych podopiecznych serdecznie dziękuję za codzienny trud, wsparcie i troskę.

Z wyrazami szacunku,

Barbara Rajkowska

Dyrektor Krajowy Stowarzyszenia
SOS Wioski Dziecięce w Polsce

Nie robimy nic szczególnego. Chcemy dać dzieciom to, co mają inne dzieci.

Hermann Gmeiner,
założyciel SOS
Wiosek Dziecięcych

W Stowarzyszeniu pracowałam w sumie 34 lata, z czego 30 lat jako Mama SOS. Przez ten czas nauczyłam się, że każde dziecko potrzebuje miłości, poczucia bezpieczeństwa i zrozumienia. Właśnie to starałam się dać moim podopiecznym. Teraz, już jako dorośli ludzie, utrzymują ze mną kontakt. Dla mnie są moimi dziećmi, a ich dzieci moimi wnukami. Przechodzę na emeryturę spokojna bo wiem, że oni są w życiu szczęśliwi.

Danusia Ulidowicz,
najdłużej pracująca
Mama SOS na świecie,
SOS Wioska Dziecięca
w Bilgoraju

W Stowarzyszeniu pracuję rok. Był to dla mnie rok pełen odkryć. Może nie były to odkrycia na miarę teorii względności Einsteina, ale dla mnie były równie przełomowe. Przekonałam się, jak ważna w rozwoju dziecka jest bliskość, poczucie bezpieczeństwa. Poza tym każde kolejne spotkanie z podopiecznymi, to kolejne odkrycia. Za każdym razem poznaję ich lepiej i odkrywam, jak cudowne istoty kryją się za, początkowo onieśmielonymi i zbuntowanymi, minami.

Iłona Szostak, pedagog,
SOS Wioska Dziecięca
w Kraśniku

Pobyt w Wiosce SOS dał mi przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa, troski, przywiązania, ale też silną więź, którą mam z moją Mamą SOS, Jolą. To ona kształtowała moją osobowość, wiele jej zawdzięczam. Bardzo ważne jest dla mnie też to, że wcześniej w Wiosce SOS, a teraz we Wspólnocie SOS, mogę realizować swoje pasje i marzenia oraz rozwijać talenty. Wiem, że gdy nadejdzie moment usamodzielnienia, będę na to dobrze przygotowana.

Julka, podopieczna
Młodzieżowej Wspólnoty
Mieszkaniowej
w Siedlcach

KIM JESTEŚMY

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce to organizacja dobroczynna, która opiekuje się opuszczonymi i osieroconymi dziećmi oraz tymi z rodzin dysfunkcyjnych. Działamy w Polsce od 34 lat i mamy już pod opieką ponad 1400 dzieci i młodzieży. Jesteśmy częścią międzynarodowej organizacji SOS Children's Villages.

NASZA WIZJA

Każde dziecko należy do rodziny, dorasta otoczone miłością, szacunkiem i poczuciem bezpieczeństwa

NASZA MISJA

- Tworzymy rodziny dla potrzebujących dzieci
- Pomagamy dzieciom w kształtowaniu swojej przyszłości
- Uczestniczymy w rozwoju wspólnot lokalnych

TWORZYMYS RODZINY – OPIEKA ZASTĘPCZA W FORMIE RODZINNEJ

W Rodzinach SOS osierocone i opuszczone dzieci odnajdują na nowo miłość, szacunek i bezpieczeństwo. W każdej z rodzin wychowuje się od 5 do 8 dzieci, trafiają do nas głównie liczne rodzeństwa. W naszej pracy kładziemy duży nacisk na proces usamodzielniania wychowanków. Dbamy o to, by dzieci utrzymywały kontakt ze swoimi rodzinami biologicznymi.

OPIEKA KRÓTKOTERMINOWA

Prowadzimy Rodzinne Domy Czasowego Pobytu przeznaczone dla dzieci, które w trybie interwencyjnym musiały opuścić środowisko rodzinne i oczekują decyzji sądu o ich dalszym losie.

PROGRAMY UMACNIANIA RODZINY

Wspieramy rodziny zagrożone rozpadem, dotknięte bezrobociem, niezaradnością, zmagające się z przemocą. W świetlicach wsparcia dziennego pomagamy dzieciom pokonać trudności szkolne i rozwijać zainteresowania. Organizujemy im dodatkowe zajęcia i atrakcyjny wypoczynek. Rodziny objęte są opieką pracowników socjalnych.

PRAWA DZIECKA

Rozwijamy działania promujące prawa dziecka poprzez szkolenia wewnętrzne, organizację konferencji naukowych i warsztatów dla praktyków oraz opracowanie publikacji wspólnie z Rzecznikiem Praw Dziecka i Fundacją Robinson Crusoe.

MAMY POD OPIEKĄ PONAD 1400 PODOPIECZNYCH

Prowadzimy **4 SOS Wioski Dziecięce** w Biłgoraju, Kraśniku, Siedlcach i Karlinie.

3 Młodzieżowe Wspólnoty Mieszkaniowe SOS w Siedlcach, Kraśniku, Koszalinie oraz **Dom Młodzieży SOS** w Lublinie.

3 Rodzinne Domy Czasowego Pobytu – dwa w Biłgoraju i jeden w Ustroniu.

Nasze **światlice środowiskowe** działają w ramach Programów Umocniania Rodziny w aż 14 lokalizacjach.

Mamy pod opieką ponad **1400** dzieci.

Ponad **400** dzieci przebywa w Rodzinach SOS, a **1035** uczestniczy w profilaktycznych Programach Umocniania Rodziny.

Działamy w Polsce od **34** lat

Międzynarodowa organizacja SOS Children's Villages jest obecna w **135** krajach na całym świecie.

Hermann Gmeiner, twórca SOS Wiosek Dziecięcych pochodził z Austrii. Mając 5 lat stracił matkę. Jej ostatnie wypowiedziane przed śmiercią słowa: „Bądź zawsze dobry” towarzyszyły mu przez całe życie. Jako student medycyny założył pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst dla sierot wojennych. Stowarzyszeniu nadał łacińską nazwę „Societas Socialis” w skrócie „SOS”. Jest to nawiązanie do międzynarodowego hasła wzywającego pomocy na pełnym morzu: Save our Souls! (Ratujcie nasze dusze!)

1949	Hermann Gmeiner tworzy pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst w Austrii. Prosi ludzi, aby dali mu 1 szylinga, a on wybuduje domy dla osieroconych dzieci.
1950	SOS Wioski Dziecięce powstają w innych krajach w Europie
1963	SOS Wioski Dziecięce rozpoczynają działania w Azji
1970	powstaje pierwsza SOS Wioska Dziecięca w Afryce
1984	Rozpoczyna działanie SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju
2002	SOS Children's Villages otrzymuje nagrodę Conrada Hiltona za działalność humanitarną na świecie
2009	nowa strategia globalna: do 2016 roku chcemy objąć opieką milion dzieci na całym świecie i 3000 w Polsce
2012	475 SOS Wiosek Dziecięcych na świecie; 1270 podopiecznych w Polsce
2014	SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju skończyła 30 lat
2015	SOS Wioska w Karlinie kończy 10 lat
2016	Pod opieką Stowarzyszenia znajduje się prawie 1400 dzieci
2017	Otwarcie nowego Programu Umocniania Rodziny w Koszalinie

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

Naczelnym celem naszego Stowarzyszenia jest zapewnienie dzieciom możliwie najlepszych warunków do dorastania. Podejście to jest widoczne zarówno w naszej pracy z dziećmi mieszkającymi w Wioskach SOS, jak i podopiecznymi Programów Umocnienia Rodziny.

Dzieci, które trafiają do pieczy zastępczej, wymagają szczególnej troski. Często najbliżsi dorośli je krzywdzili, dlatego Rodzice SOS, wychowawcy, specjaliści wspólnie zapewniają im bezpieczne środowisko opiekuńczo-wychowawcze. Z kolei działania profilaktyczne skierowane do rodzin przeżywających różne trudności prowadzimy, by umacniać rodziny, budować mosty ludzi, by rodzina miała siłę zapewniać swoim dzieciom szczęśliwy dom.

Dlatego cieszymy się, że w 2017 roku dwie nowe Rodziny SOS zapewniły bezpieczny dom dla 10 dzieci w SOS Wiosce Dziecięcej w Biłgoraju, a nowy Program Umocnienia Rodziny w Koszalinie, który rozpoczął działania w drugiej połowie roku, pomagał 12 rodzinom zapewniać troskliwy dom 36 dzieciom.

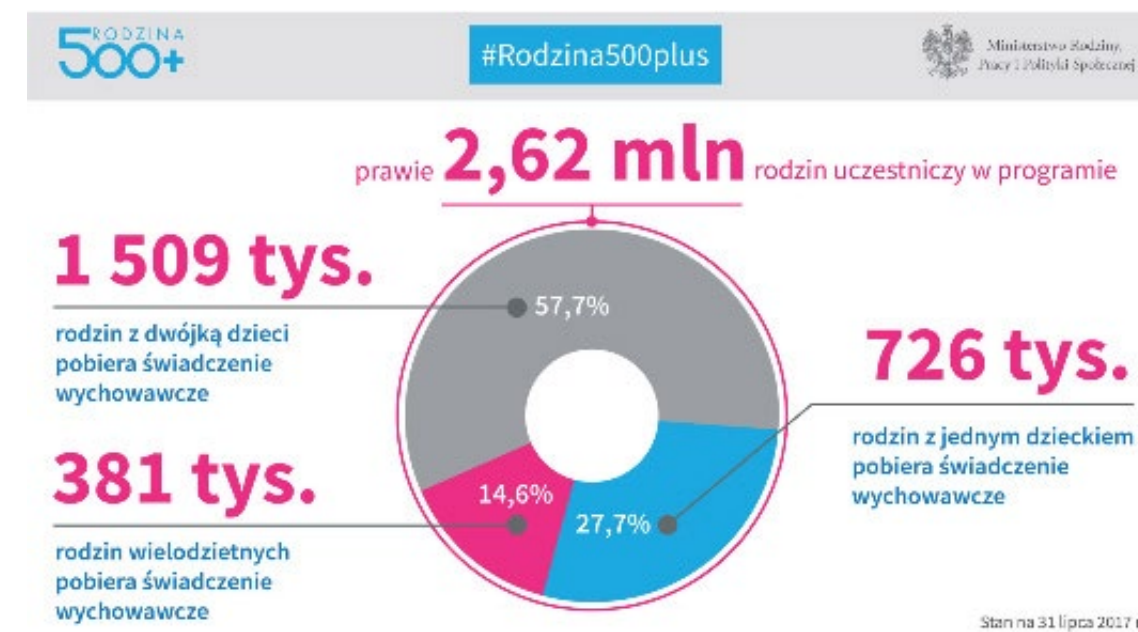
Niezmiernie ważna jest też gwarancja pomocy i wsparcia dla dzieci i ich rodzin, którą zapewnia państwo, a rok 2017 to rok kontynuacji prorodzinnej polityki w Polsce,

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

realizowanej m.in. w ramach Programu Rodzina 500+, który w znacznej mierze poprawił warunki życia polskich rodzin.

Pomoc trafiła do ponad 2,5 miliona rodzin.

ne potrzeby życiowe naszych podopiecznych na etapie ich usamodzielniania z pieczy zastępczej lub przekazujemy je na ten cel rodzinie pochodzenia dziecka, w sytuacji integracji rodziny – powrotu dziecka

To finansowe wsparcie otrzymują też dzieci z Rodzin SOS i z Rodzinnych Domów Czasowego Pobytu Puchatek I i II. Tak jak w roku 2016, również w roku 2017, kontynuując ustalenia z władzami samorządowymi i wojewódzkimi, na podstawie stanowiska Departamentu Polityki Rodzinnej MRPiPS środki te przeznaczamy na waż-

do swoich bliskich. Odpowiedzialnie myślimy o przyszłości dziecka, a dzięki środkom publicznym i środkom darczyńców zapewniamy bieżące potrzeby dzieci związane z opieką i wychowaniem, więc przyznane w roku 2016 i 2017 świadczenie inwestujemy w przyszłość dzieci, ich samodziel-

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

ność. Wsparcie programu Rodzina 500+ otrzymało w ciągu roku 2017, 263 dzieci z pieczy zastępczej SOS.

Pozytywną zmianę w sytuacji finansowej rodzin, obserwujemy także w Programach Umacniania Rodziny. Na koniec roku 2017, 363 rodziny z 392 otrzymywały pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, co umożliwiło poprawę ich warunków życia, zaspokajanie potrzeb zdrowotnych, edukacyjnych, rozwojowych dzieci oraz oszczędzanie na ich przyszłość. Jednym z bardzo ważnych zadań pracowników Programów Umacniania Rodziny jest ciągła edukacja

finansowa, by środki wypłacane w ramach programu Rodzina 500+ były przeznaczone na zaspokojenie potrzeb dzieci.

Rok 2017 miał wielkie znaczenie dla ochrony dzieci w Polsce. Wiele mówiło się o uwrażliwianiu na krzywdę dzieci, służb i zwykłych ludzi, reagowanie jest bardzo ważne, a przeciwstawiać powinni się nie tylko dorośli, ale też dzieci i młodzież.

Aż 27% Polaków akceptuje bicie dzieci, zgadzając się ze stwierdzeniem, że lanie jeszcze nikomu specjalnie nie zaszkodziło, dlatego Marek Michalak, Rzecznik Praw Dziecka podkreśla „Aprobata dla stosowania przemocy w wychowaniu jest wciąż zbyt wysoka, a społeczna akceptacja kar cielesnych nadmiernie powszechna, dlatego nadal musimy z całą mocą uświadamiać i przypominać, że bić dzieci nie wolno nigdy!” Apeluje też do rządu o stworzenie Narodowej Strategii na Rzecz Walki z Przemocą Wobec Dzieci.

Krzywdzenie dziecka zawsze pozostawia ślad w jego psychice, wpływa na rozwój, funkcjonowanie, dlatego tak ważna jest ochrona dzieci. Troska o ich bezpieczeństwo, to najważniejsze zadanie dorosłych, to najważniejsze zadanie rodziców, opiekunów, służb, władz. Jest to także bardzo

ważny obszar naszej pracy, dlatego cieszy nas fakt, że 1 października 2017 r. weszły w życie przepisy, na mocy których będzie można skuteczniej ochronić dzieci przed najcięższymi przestępstwami, przed przestępstwami seksualnymi na szkodę dzieci.

PIECZA ZASTĘPCZA W POLSCE

- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2016 r. wyniosła ogółem 74 757 dzieci, wobec 76 503 dzieci w 2015 r., co oznacza spadek o 2,3%. Liczba dzieci ogółem umieszczonych w pieczy zastępczej w 2016 r. była o 1746 osób niższa niż w 2015 r. Spadek liczby dzieci w pieczy zastępczej nie jest zadowalający, ale obserwuje się wzrost jego dynamiki (w 2015 wynosił 1.1%).
- W roku 2016 nastąpił spadek odsetka dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w stosunku do populacji dzieci do 18. roku życia ogółem z 0,94% w roku 2015 do 0,91% (w roku 2012 i 2013 wynosił 0,99%, w 2014 zmalał do 0,94%).
- Miarą skuteczności pracy z rodziną prowadzonej między innymi przez asystentów rodziny, przy wykorzystaniu i innych narzędzi jej wsparcia jest analiza napływu i odpływu dzieci do 18. roku życia do/z pieczy zastępczej. Liczba dzieci do 18. roku życia, które powróciły do swoich rodzin naturalnych w porów-

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

naniu z 2015 r. zwiększyła się o 175 dzieci (w 2014 r. o 126 dzieci), co potwierdzać może skuteczność i efektywność szeroko rozumianego systemu wsparcia (asystenci rodziny, koordynatorzy itp.). Należy zauważyć także spadek o 871 dzieci, które zostały przyjęte do pieczy zastępczej - w stosunku do liczby dzieci umieszczonych w pieczy w 2015r. (2015 o 656 dzieci mniej, w stosunku do roku 2014), co tym bardziej zdaje się potwierdzać zasadność zwiększania proponowanych rodzinie narzędzi wsparcia.

- W 2016 r. o 52 w stosunku do 2015 r. zwiększyła się liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych. Z drugiej strony zmniejszyła się liczba dzieci przebywają-

¹ Strona Rzecznika Praw Dziecka, dostęp z 23 listopada 2017 roku <http://brpd.gov.pl/search/node/przemoc%20w%20wychowaniu>

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

cych w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej, łącznie z instytucjami prowadzonymi przez marszałków (na dzień 31 grudnia 2016 r. w placówkach tych przebywało łącznie 18 213 dzieci, co w porównaniu z rokiem 2015 oznacza, że było w nich o 1 304 dzieci mniej). Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszająca się liczba dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej w odniesieniu do roku poprzedniego, pomimo, że ogólnie placówek opiekuńczo-wychowawczych jest więcej niż w roku ubiegłym, tj. w 2015. Oznacza to bowiem wyższy standard placówek opiekuńczo-wychowawczych w odniesieniu do liczby dzieci. Średnia liczba dzieci to 17 podopiecznych.

- Należy zauważyć wzrost wydatków na zawodowe formy pieczy zastępczej, w tym wydatków na wynagrodzenia rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Konsekwencją tego zjawiska jest wzrost średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w pieczy zastępczej typu rodzinnego. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej wynosił w 2016 r. ok. 1 038 zł i wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 0,8% (w 2015 r. 1 030 zł), w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinnym domu dziecka – 2 115 zł, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 3,6% (w 2014 r. 2 042 zł). Dynamika wzrostu była mniejsza niż w poprzednich latach.
- Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wynosił w 2016 r. ok. 4 206 zł, co oznacza wzrost o 274 zł w stosunku do roku 2015.
- Liczba świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) przyznanych osobom usamodzielnianym w 2016 r. wyniosła łącznie ponad 177 005 świadczeń (liczba ta nie obejmuje świadczeń psychologicznych i prawnych). Natomiast, najwięcej świadczeń w 2016 r. udzielono na kontynuowanie nauki (93% ogólnej liczby świadczeń).
- W 2016, jak i w 2015 r., formą pomocy naj-

radziej udzielaną usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej była pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

- W 2016 r. liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła 38 459, czyli o 388 mniej niż w roku 2015 (38 847), co oznacza spadek o 1%. W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić potrzebę intensyfikacji działań zmierzających do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej. W najbliższych latach potrzebne są bardzo intensywne działania na rzecz pozyskiwania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej. Równie istotne w tym kontekście jest odpowiednie wsparcie oferowane funkcjonującym rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka, bowiem brak poczucia bezpieczeństwa skutkować może rezygnacją z pełnionej funkcji.
- Na koniec 2016 r. zatrudnionych było 1 643 koordynatorów. W 2016 w stosunku do 2015 wzrosła o 46 liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (3 %), natomiast ciągle potrzebne jest jeszcze intensywniejsze wsparcie fachowe osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej.
- W 2016 r. pod opieką 1 643 koordynatorów znalazło się 27 150 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, co stanowi niemal 70% ogółu podmio-

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2017 ROKU

tów rodzinnej pieczy zastępczej (udział utrzymany na poziomie 2015).

- W 2016 r. w powiatach udzielono rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka 118 746 porad w ramach poradnictwa specjalistycznego. Jest to ponad 8 procentowy wzrost stosunku do roku 2015 (109 651 porad). Zmiana ta wpływa korzystnie na jakość sprawowanej przez rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka opieki. Świadczy także o potrzebie ciągłego wsparcia w codziennej pracy.
- W roku 2016 przeszkolono 12 972 osoby (w 2015 r. – 11 431) tj.: kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, do prowadzenia rodzinnych domów dziecka lub do prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a także funkcjonujące rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Stanowi to 11,9 procentowy wzrost w stosunku do roku 2015.
- W 2016 istniało 534 rodzinnych domów dziecka, których liczba wzrosła aż o 9% w stosunku do 2015 r. (488 rodzinnych domów dziecka). Oznacza to dalszy rozwój rodzinnych domów dziecka, w których mogą wychowywać się liczne rodziny.

Lokalizacja	Dzieci w rodzinach SOS (wioska)	Młodzież w Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej	Młodzi w opiece ograniczonej (SIL) w ciągu 2017 r.	Rodziny SOS 31.12.17.	Średnia liczba dzieci w rodzinie SOS	Podopieczni, którzy wrócili do rodzin pochodzenia w ciągu 2017	Podopieczni usamodzielnieni w ciągu 2017 r.
Biłgoraj	53	0	4	11	4,8	0	2
Kraśnik	66	8	18	13	5	6	5
Siedlce	67	12	12	13	6	4	7
Karlino/ Koszalin	50	14	10	8	6,3	0	4
Lublin DM	0	26	6	-	-	0	5
Łącznie	236	60	50	45	5,2	10	23

W 2017 roku 402 dzieci i młodzież znalazło bezpieczny dom w Rodzinach SOS w 4 SOS Wioskach Dziecięcych, 3 Młodzieżowych Wspólnotach Mieszkaniowych SOS, Domu Młodzieży SOS, Programie Opieki Ograniczonej, a także w Programach Opieki Krótkoterminowej.

W 2017 roku do Rodzin SOS skierowanych zostało 12 dzieci (w roku 2016 – 14). Do placówek opieki krótkoterminowej Puchatek I i II w Biłgoraju przyjęto 14 dzieci, do placówki interwencyjnej Sindbad w Ustroniu również 14 dzieci:

- Puchatek I i II – 14 dzieci z 6 rodzin, we wszystkich rodzinach pracował przed i po umieszczeniu dzieci w pieczy asystent rodziny, w 1 przypadku udało się zreunifikować rodzinę po 3 miesiącach i 2 dzieci wróciło do rodziny pochodzenia
- Sindbad – 14 dzieci z 11 rodzin, w 5 rodzinach przed umieszczeniem w pieczy pracował asystent rodziny, po umieszczeniu w pieczy asystent nadal kontynuuje pracę z 3 rodzinami

Łącznie do opieki zastępczej SOS w 2017 roku skierowanych było 40 dzieci z 22 rodzin. Przyczyny umieszczenia dzieci są nie-

zmiennie takie same, jak w latach ubiegłych, tj. choroba alkoholowa (w kilku przypadkach matki dziecka), przemoc rodzinna, konflikty wewnątrzrodzinne, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców.

Proces przyjęcia dzieci do opieki zastępczej jest niezmiernie ważny dla dalszej pomocy dziecku i rodzinie, dlatego w 2017 roku opublikowaliśmy wypracowane w ramach projektu rzeczniczego "Standardy przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej". Dzieliłiśmy się rezultatami z naszymi partnerami tj. PCPRami, OPSami, urzędami wojewódzkimi, rodzinami zastępczymi zawodowymi biorącymi udział w projekcie. Rezultaty projektu zaprezentowaliśmy też podczas spotkania w Departamencie Polityki Rodzinnej w MRPiPS.

W ciągu roku z pieczy zastępczej SOS do swoich rodzin wróciło 25 dzieci, czyli prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2016. To istotna zmiana, ważna dla dzieci i ich najbliższych, obrazująca działania systemu wsparcia rodzin, w tym pracy nad motywacją do zmiany sytuacji rodziny. Naszymi działaniami zawsze, o ile sąd nie wskazał inaczej, wspieramy proces reintegracji rodziny. Włączamy rodziców w zadania, wynikające z rozwoju i opieki nad dzieckiem. Zależy nam, by nie byli tylko gośćmi w naszych Programach, ale rodzinami, które podejmują wyzwania,

nia, uczą się i rozwijają umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, podejmują trudny proces leczenia uzależnienia, podejmują pracę, stają się aktywnymi rodzicami, dla których najważniejsze jest dziecko i jego dobro. Dlatego od lat wspieramy kontakty z rodzinami, z osobami ważnymi dla dzieci, szanujemy korzenie dzieci i umożliwiamy rodzinom współpracę w nami, by pomagać dzieciom rozwijać skrzydła, a w sytuacjach, gdy to możliwe, wracać do środowiska rodzinnego.

W Rodzinach SOS mieszka 215 dzieci (0-17 lat) i 21 osób pełnoletnich. W gronie dzieci mamy 82 osoby w wieku 14-17 lat,

Lokalizacje rodzinnej opieki zastępczej	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy
Biłgoraj (wioska)	2	1
Kraśnik (wioska i MWM)	5	4
Siedlce (wioska i MWM)	3	1
Karlino/Koszalin (wioska i MWM)	1	6
Lublin (Dom Młodzieży)	0	0
Ustroń (RD „Sindbad”)	0	1
Liczba podopiecznych SOS w formach opieki socjalizacyjnej i resocjalizacyjnej	11	13

a więc to liczna grupa nastolatków. Wraz z pełnoletnimi podopiecznymi w Rodzinach SOS mieszka łącznie 44% młodzieży, w tym 20% to młodzi dorośli, powyżej 18 roku życia. W Młodzieżowych Wspólnotach Mieszkaniowych i Domu Młodzieży osoby pełnoletnie stanowią 65% podopiecznych (39 osób).

Podkreślić należy, że wśród młodych dorosłych mamy liczne grono studentów wyższych uczelni, z 35 osób 5 z nich mieszka w Rodzinach SOS, a 30 wspieramy w programach dla młodzieży – w MWM/DM i w Programie Opieki Ograniczonej - SIL. Do tego grona możemy dodać jeszcze 12 studentów z Programów Umacniania Rodziny.

Pomimo wieloaspektowych oddziaływań i zaangażowania głównych opiekunów i specjalistów w roku 2017 6,04% wychowanków pieczy zastępczej SOS objętych było środkami socjalizacyjnymi w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i resocjalizacyjnymi w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych (w 2016 – 6,72%, w 2015 i 2014 – po 4,9%, a w 2013 – 6,6%).

Celem pracy Programów Umacniania Rodziny jest zapewnienie dzieciom troskliwego środowiska rodzinnego, przeciwdziałanie oddzieleniu dziecka od jego rodziców lub opiekunów. W związku z tym kluczowa jest praca nad samodzielnością rodziny, by potrafiła odpowiadać na potrzeby dzieci, by zapewniła ich bezpieczny rozwój, modelowała postawy i role społeczne.

Przeciętny czas naszej pracy z rodziną to 3-5 lat, bo praca nad zmianą sytuacji życiowej rodzin, bardzo często dziedziczących biedę i życiową niezaradność od pokoleń, wymaga wieloaspektowych oddziaływań, które możemy realizować, gdy zbudujemy z rodziną więź, zaufanie, a to wymaga czasu.

W ramach Programów Umacniania Rodziny w minionym roku wspieraliśmy 430 rodzin, w których wychowywało się 1190 dzieci i młodzieży. Przeważającą grupą są dzieci w wieku 6-13 lat, stanowią one niemalże połowę dzieci, którym pomagamy. Nieco ponad 15% jest pełnoletnia.

W ciągu roku usamodzielniliśmy 34 rodzin, tak więc na zakończenie roku 2017 z pomocy Programów korzystały 392 rodziny z 1035 dziećmi, z czego 409 dzieci uczęszczało na zajęcia w naszych świetlicach (zgodnie z poniższą tabelą):

Program Umacniania Rodziny – dane statystyczne 31.12.2017.

Lokalizacja	Dzieci i młodzież	Rodziny	Rodziny usamodzielnione	Liczba dzieci w usamodzielnionych rodzinach
Lublin	94	40	0	0
Karlino	258	99	3	5
Siedlce	386	134	10	37
Biłgoraj	261	107	21	60
Koszalin	36	12	0	0
Razem	1035	392	34	102

Prowadzimy już **5 Programów Umacniania Rodziny (Karlino, Lublin, Biłgoraj, Siedlce, Koszalin) w 16 lokalizacjach, a nasze świetlice funkcjonują w 14 lokalizacjach.**

Problemy, z jakimi na co dzień przychodzi się borykać rodzinom objętym wsparciem Programów Umacniania Rodziny przekładają się na skalę oceny ryzyka odseparowania dzieci od rodziców.

Pracujemy również z rodzinami, w których ryzyko separacji nie występuje. Jednakże i w tych przypadkach pomoc pracowników PUR jest zasadna m.in. w zakresie kształtowania i rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców. Liczba rodzin z zakla-

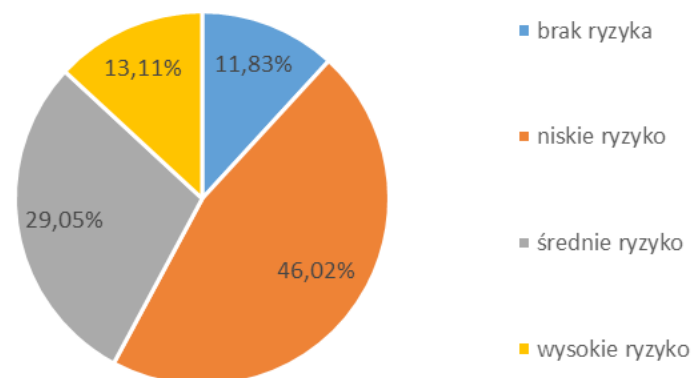
syfikowanym wysokim ryzykiem pozostała taka sama, jak w roku ubiegłym i wynosi nieco ponad 13%. O 6 punktów procentowych w stosunku do 2016 roku zwiększyła się liczba rodzin z niskim ryzykiem lub jego brakiem. Poprawy sytuacji rodzin należy upatrywać w sprawniej działającym systemie pomocy rodzinie oraz wyłożonej pracy zespołów Programów Umacniania Rodziny.

Wyzwaniem dla rodzin korzystających z naszego wsparcia jest praca nad motywacją do podjęcia leczenia choroby alkoholowej, z którą zmagają się ok. 18% rodzin w PUR.

Wiemy jednak, że warto inwestować serce, czas, środki, bo 74,6% rodzin, które wspieramy, zmienia swoje życie, uczy się funkcjonować samodzielnie, być rodzicami, którzy zapewniają swoim dzieciom szczęśliwe dzieciństwo.

W 2017 roku nasza pomoc trafiła też do rodzin w Koszalinie, nowy Program Umacniania Rodziny rozpoczął działania w czerwcu i wspiera już 12 rodzin, w których wychowuje się 36 dzieci. Otwarcie Programu w Koszalinie było możliwe dzięki wsparciu finansowemu Fundacji Benefit Systems. Poszerzyliśmy także zasięg Programu Umacniania Rodziny w Karliniu o gminę Biesiekierz. 41 dzieci z 20 rodzin zamieszkujące wsie Parsowo i Kraśnik

Wskaźnik ryzyka w rodzinach

Koszaliński raz w tygodniu uczęszcza na zajęcia świetlicowe, a ich rodzice lub opiekunowie wspierani są przez nas również pracą środowiskową. Oprócz środków z dotacji samorządowej działania PUR w gminie Biesiekierz wspierane są przez fundację In Spe oraz przez indywidualnego darczyńcę.

Wnaszej organizacji podejmowaliśmy szereg działań, by chronić dzieci, by zapewniać im bezpieczny dom. Polityka Ochrony Dziecka, to jedna z kluczowych polityk SOS Children's Villages International. Jej celem jest podnoszenie świadomości pracowników i współpracowników Stowarzyszenia na temat praw dziecka, zapobieganie krzywdzeniu dzieci oraz szybkie i właściwe reagowanie na pojawiające się informacje o łamaniu prawa wobec dzieci lub powodzie do niepokoju.

Wszyscy pracownicy SOS Wiosek Dziecięcych uznają Politykę Ochrony Dziecka za kluczową politykę Stowarzyszenia. Powołane w 2017 roku zespoły ds. ochrony dziecka, zarówno na szczeblu krajowym, jak i we wszystkich naszych programach oraz opracowane lokalne analizy sytuacji i przygotowany rejestr zagrożeń dotyczący ochrony dziecka, dają obraz krajowej analizy sytuacji związanej z ochroną dzieci w lokalizacjach, gdzie SOS Wioski Dziecięce prowadzi pieczę zastępczą i Programy Umacniania Rodziny. W 2017 roku przeprowadziliśmy w naszych programach 3-dwudniowe i 12-jednodniowych warsztatów na temat ochrony dzieci, zgodnie z obowiązującą POD i wymaganiami prawnymi.

Celem rzecznictwa podejmowanego przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce jest pełna implementacja praw dziecka w naszym kraju. Jakkolwiek prawa dziecka to zagadnienie bardzo szerokie, działania podejmowane przez Stowarzyszenie są nakierowane na naszych podopiecznych - dzieci, które utraciły opiekę rodzicielską lub są zagrożone jej utratą.

Wnioski, wypracowane w minionych latach w ramach projektu rzeczniczego *Standardy przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej*, opublikowaliśmy oraz zaprezentowaliśmy w 2017 roku pracownikom Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Przekazaliśmy je również partnerom projektu, tj. pracownikom Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku i Białogardzie oraz podmiotom, z którymi współpracujemy. Tą dobrą praktyką, dzielimy się, by spójny i przemyślany system przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej, przekładał się na adekwatny dobór pieczy zastępczej, a następnie na jakość pracy z dzieckiem oraz na współpracę z rodziną pochodzenia.

Kontynuowaliśmy działania rozpoczęte w 2014 roku nad opracowaniem *Raportu alternatywnego dla raportu rządowego z realizacji przez Polskę Konwencji o pra-*

wach dziecka. W 2017 koalicja organizacji pozarządowych powstała ad-hoc w związku z opracowywaniem raportu, monitorowała stan wdrożenia przez rząd RP wskázówek Komitetu ds. praw dziecka ONZ (tzw. Concluding Observations). Doradca ds. rzecznictwa w koalicji ad-hoc pracował reprezentując zarówno nasze Stowarzyszenie, jak i Koalicję na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej. Przygotowano pismo na ręce ówczesnej premier Beaty Szydło, a także w związku z otrzymaną odpowiedzią z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które w polskim rządzie jest odpowiedzialne za wdrażanie Konwencji o prawach dziecka, przeprowadzono analizę otrzymanej odpowiedzi, stosownie do zakresu odpowiedzialności poszczególnych organizacji przygotowujących raport alternatywny.

Współpracowaliśmy z biurem L&A SOS KDI oraz organizacją Child Right Connect z Genewy w zakresie implementacji w Polsce nowej, uproszczonej procedury przygotowywania raportu alternatywnego przez organizacje pozarządowe, przekazanie informacji na temat tej procedury koordynującemu pracę koalicji ad-hoc Unicefowi oraz pozostałym organizacjom przygotowującym raport w 2014 r. i zaangażowanym w jego monitoring - ustalenie planu pracy w 2018 r. w oparciu o nową procedurę.

Inne działania realizowane przez Dział Rozwoju Programów w 2017 roku:

- Wizyta studyjna pracowników jednostek programowych SOS Ukraina w polskim stowarzyszeniu, służąca dzieleniu się dobrymi praktykami w zakresie opieki nad młodzieżą (sierpień).
- Wykład na konferencji naukowej – pomoc społeczna -17 listopada, prezentacja dla studentów Akademii Pedagogiki Specjalnej – 21 maja i 25 czerwca;
- Monitorowanie prac nad ustawą o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Instytut Wolności;
- Współpraca z przedstawicielami biura międzynarodowego SOS Liason and Advocacy, m.in. działania federacji i poszczególnych MA's na forum Eurochild;
- Działania w ramach Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, w tym V Kongres Rodzicielstwa Zastępczego, Warszawa, 8 czerwca;
- Współpraca z działem HR: udział w rekrutacjach na stanowiska pedagogiczno-psychologiczne w tym głównych opiekunów dzieci, współpraca w obszarze POD.

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W BIŁGORAJU

Program SOS Wiosek Dziecięcych Bilgoraj funkcjonuje cztery lata. W skład Programu wchodzi: 14 – Rodzin SOS i Rodzinne Domy Czasowego Pobytu „Puchatek” I i II oraz

Program Umacniania Rodziny wraz z Placówką Wsparcia Dziennego „Skrzydła” w Bukowej z filiami w Gromadzie i Woli Dereźniańskiej.

Najważniejszym zadaniem Programu SOS Wiosek Dziecięcych w Biłgoraju, jest zapewnienie potrzebującym dzieciom możliwie najlepszych warunków do dorastania, by wyrosły na samodzielnych i szczęśliwych dorosłych. Dlatego też bardzo cieszy nas, że w 2017 roku powstały 2 nowe Rodziny SOS, Puchatek I i II zapewnił opiekę 14 nowoprzyjętym dzieciom, a do Programu Umacniania Rodziny włączyliśmy 27 nowych rodzin, w których wychowuje się 56 dzieci i młodzieży.

Program	Liczba dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Rodzinny Dom „Puchatek” I i II (kumulacja)	Liczba dzieci w rodzinach SOS	Opieka nad młodzieżą		Liczba podopiecznych, którzy wrócili do rodzin pochodzenia w ciągu 2017r	Dzieci 0-17 lat w rodzinach biologicznych (Program Umacniania Rodziny)	Młodzi dorośli 18+ w rodzinach biologicznych (Program Umacniania Rodziny)
			Liczba młodych ludzi w MWM	Liczba młodych ludzi w SIL (z rodzin SOS i MWM) (kumulacja)			
Biłgoraj	31	53	0	4	0	242	19

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W BIŁGORAJU

Ponadto, w ramach Programu SOS nastąpiła migracja 10 dzieci (z PUR do rodziny SOS - 2 dzieci, z Puchatka do PUR 2 - dzieci, z Puchatka do rodziny SOS - 6 dzieci). To ważna informacja, wskazująca, że Program SOS odpowiada na potrzeby lokalne, zapewnia wsparcie rodzinom, ale też pieczę zastępczą, gdy jest konieczność zapewnienia opieki.

Zasięg Programu Programu Umacniania Rodziny każdego roku się rozszerza. Oprócz gminy Biłgoraj (79 rodzin), w której rozpoczynaliśmy pracę wspierającą rodziny pracujemy teraz z 24 rodzinami z Biłgoraja oraz z gmin: Łukowa (1 rodzina), Harasiuki (1 rodzina), Potok Górny (1 rodzina) i Biszczu (1 rodzina). Pracę prowadzimy wspólnie z 20 partnerami, kontynuując realizację wcześniej podpisanych umów.

W związku ze zwiększającymi się potrzebami wspierania rodzin w Biłgoraju oraz brakiem dostępu do specjalistycznych usług poradniczych w środowiskach wiejskich gminy Biłgoraj, przygotowaliśmy we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Biłgoraju oraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Biłgoraju, projekt pt. **„Chcę, mogę, potrafię – program wspierania rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”**. Z nadzieją czekamy na wyniki konkursu Regionalnego Progra-

mu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Realizowaliśmy także program profilaktyki wad wzroku **„ZOBACZ LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ”**, finansowany przez firmę Allianz Polska. W ramach programu odbyły się przesiewowe badania wzroku u 91 podopiecznych (w tym 62 dzieci z Programu Umacniania Rodziny oraz 28 dzieci z Rodzin SOS i RD Puchatek). W wyniku badań przesiewowych 35 dzieci z PUR oraz 15 dzieci z Rodzin SOS i RD Puchatek otrzymało dalsze wskazania do konsultacji okulistycznych. Rodzice umawiali dzieci na wizyty lekarskie, a otrzymane recepty zostały przekazane do **Grupy Es-silor**, w efekcie czego okulary otrzymało: 23 dzieci z Programu Umacniania Rodziny oraz 15 dzieci z Rodzin SOS i RD Puchatek. Program przyniósł ważne efekty – poprawę jakości widzenia u 38 dzieci oraz oszczędności w budżecie domowym rodzin z PUR oraz budżetów rodzinnych SOS.

Maluchy z rodzin SOS i Puchatków zostawały pod naszą opieką (5 dzieci) lub uczęszczały do przedszkola (10 dzieci), w szkole podstawowej uczyło się 38 dzieci, 14 uczęszczało do gimnazjum, 2 osoby były uczniami szkół zawodowych, a 1 studiowała.

Dzieci korzystały z różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rozwo-
ju zainteresowań dostępnych w Biłgoraju:

Forma wsparcia	Rodzaj zajęć	Ilość dzieci		Razem
		Rodziny SOS	RD Puchatek	
Zajęcia specjalistyczne	Psychoterapia	3	0	3
	Wczesne Wspomaganie Rozwoju	0	2	2
	Integracja sensoryczna	3	0	3
	Warsztaty terapeutyczne	1	0	1
Zajęcia wspierające rozwój talentów i zainteresowania	Szkoła muzyczna- nauka śpiewu	1	0	1
	Nauka tańca	1	0	1
	Nauka pływania	12	2	14
	Nauka gry na pianinie	1	0	1
	Zajęcia teatralno-taneczne	8	0	0
	Szkołka piłki nożnej	2	0	2
	Szkoła muzyczna- nauka gry na gitarze	1	0	1
	Warsztaty dziennikarskie	1	0	1
	Trening karate	1	0	1
	Sztuka walki – Krafmaga	2	0	2

Ponadto w szkołach dzieci uczęszczały na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, wyrównawcze, SKS, niektóre objęte były opieką pedagoga i psychologa szkolnego.

Na terenie Wioski SOS, dzieci uczestniczyły w następujących zajęciach:

Forma wsparcia	Rodzaj zajęć	Ilość dzieci		Razem
		Rodziny SOS	RD Puchatek	
Indywidualne zajęcia z dziećmi	Zajęcia terapeutyczne z psychologiem dla dzieci i młodzieży z trudnościami emocjonalnymi i społecznymi	26	24	50
	Zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży sprawiających trudności wychowawcze prowadzone przez pedagoga	0	0	0
Zajęcia specjalistyczne	ART- Trening Kontroli Złości	16	1	17
	Psychodrama	8	0	8
	Spotkania psychologa w rodzinie	11	0	11
	Spotkania pedagoga w rodzinie	10	0	10
	Reedukacja	20	1	21
	Zajęcia logopedyczne	4	9	13
Dodatkowe wsparcie edukacyjne	Orientacja szkolno-zawodowa	7	0	7
	korepetycje z języka niemieckiego	2	0	2
	Korepetycje z języka angielskiego	21	1	22
	Korepetycje z matematyki	18	1	19
	Zajęcia wyrównawcze z matematyki z pedagogiem	3	0	3
	Korepetycje z języka polskiego	1	1	2
	Zajęcia plastyczne z elementami małej motoryki ręki	9	9	18
	Zajęcia plastyczne	25	1	26
	Zajęcia techniczne	8	0	8
	Zajęcia komputerowe	8	0	8
	Zajęcia sportowe	12	1	13
Rozwój samorządności	Samorząd	6	0	6
	Gazetka „Nasze SOS”	3	0	3
	Harcerstwo	26	1	27

Jednym z głównych obszarów, nad którym pracowaliśmy w Programie Biłgoraj w 2017 roku, było zwiększenie motywacji do nauki oraz rozwoju zainteresowań wśród dzieci z Rodzin SOS. Samorząd dzieci i młodzieży, zaproponował konkurs „Lepsze oceny, tablecik do ręki”, który bardzo spodobał się wszystkim dzieciom i wychowawcom. Nagrodami oprócz bardzo dobrych i dobrych ocen, będą tablety ufundowane przez firmę BorgWarner. Każde pozytywne oceny z przedmiotów, oceny z zachowania, pochwały, 100% frekwencja były przeliczane na określone w regulaminie opracowanym przez dzieci i opiekuna samorządu, punk-

ty. W ciągu kilku miesięcy u wielu uczniów polepszyły się wyniki w nauce. I jak same dzieci mówią „każda dobra ocena cieszy podwójnie” starają się jak mogą, a niektórzy nauczyciele są zaskoczeni aktywnością wielu dzieci. Osiągnięcia zostaną nagrodzone na podsumowaniu I semestru 2017/18.

Na koniec roku szkolnego 2016/17 średnia ocen uczniów z Rodzin SOS wynosiła 3,52. Najwyższą średnią ocen uzyskało dwóch uczniów gimnazjum - 5,39 i 5,07, 6 osób uzyskało zachowanie wzorowe, 12 - bardzo dobre, a 10 podopiecznych - dobre.

To był rok, który uświadamiał i zachęcał do aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego. Kluczowe było uwrażliwianie, podkreślanie znaczenia aktywności fizycznej i promowanie zdrowego stylu życia np. poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem „Rowerowe Roztocze”, które swoją działalnością, promuje jazdę na rowerze. Prowadzenie statystyki przejechanych rowerem kilometrów motywowało do rodzinnych wycieczek, w których podopieczni przejechali łącznie dystans 1314 km. Członkowie Stowarzyszenia, organizując ogólnopolską akcję „Rower Pomaga”, zebrali ogółem 82259 km. Pozyskano za to 2 rowery, które zostały przekazane najbardziej aktywnym rowerzystom Wioski SOS. Teraz oni jeżdżą na rowerach i zbierają kilometry dla innych.

Nie mniej ważnym, od wspomnianych, elementem wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci, były zajęcia dodatkowe, uzupełniające braki oraz rozwijające zainteresowania. Dzięki prowadzonym zajęciom plastycznym, sportowym, technicznym, nauce śpiewu i tańca, odnajdywano i rozbudzano talenty oraz mocne strony podopiecznych, co miało także wymierny wpływ na poczucie ich własnej wartości.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W BIŁGORAJU

Program Umacniania Rodziny

W ramach naszego Programu Umacniania Rodziny SOS Wiosek Dziecięcych Biłgoraj na koniec 2017 roku wspieraliśmy 107 rodzin, z 30 miejscowości w powiecie biłgorajskim, z czego 23 rodziny w samym Biłgoraju.

W rodzinach wychowuje się 261 dzieci i młodzieży. W świetlicach zlokalizowanych w Bukowej, Gromadzie oraz Woli Dereżniańskiej z różnorodnych zajęć skorzystało w skali roku łącznie **323** dzieci.

Większość spośród naszych uczących

się podopiecznych, to dzieci w szkole podstawowej (129), następnie przedszkolaki (39 dzieci), młodzież gimnazjalna (20 osób) i szkoły średnie (30 osób). Mamy już 2 studentów i 1 osobę w szkole policealnej. Dodatkową uwagę poświęcamy uczniom objętym kształceniem specjalnym (3 osoby).

W pracy z naszymi rodzinami, dużą uwagę poświęciliśmy rozwojowi zachowań prozdrowotnych. Cykl szkoleń przeprowadzonych w ramach projektu Johnson&Johnson umożliwił pomoc specjalistów, m.in. lekarzy.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W BIŁGORAJU

W ramach projektu „Żółty Talerz”, realizowanego we współpracy z Kulczyk Foundation, organizowaliśmy warsztaty z dietetykiem. Rodzice i dzieci uczyli się zdrowego gotowania. Na zakończenie zajęć wydaliśmy „PRZEPIŚNIK” - zbiór przepisów na zdrowe śniadania i przekąski, opracowany przez rodziców i zaopiniowany przez dietetyka.

W trakcie wizyt domowych rozmawialiśmy z rodzicami nt. zbilansowanej diety i budowania zróżnicowanych posiłków dla dzieci. W świetlicach natomiast, średnio 90 dzieci otrzymywało ciepłe podwieczorki. Dodatkowo, w ramach współpracy z Polską Akcją Humanitarną w ramach programu „Pajacyk” uwrażliwialiśmy dzieci na potrzeby ich rówieśników w innych krajach, m.in. poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjnej pt. „Świat bez głodu” i „Żywność dla wszystkich”.

Ważnym elementem w pracy z rodzinami, była ich aktywizacja zawodowa poprzez m.in. udostępnianie ofert pracy i pomoc w napisaniu CV oraz listów motywacyjnych, czy też przez stałe motywowanie do poszukiwania pracy. Efektem było znalezienie pracy przez 16 rodziców w formie stażu/zastępstwa, zleceń. Nadal 59 rodziców (31,89%) ma status bezrobotnych (w 4 rodzinach notujemy bezrobocie obojga opiekunów).

Lokalizacja	Dzieci 0-17 lat	Młodzież dorośli 18+	Rodziny	Liczba rodziców / opiekunów
BIŁGORAJ (30 miejscowości)	242	19	107	185

Strategicznym procesem w rodzinach było kształtowanie **umiejętności spędzania czasu wolnego** rodziców z dziećmi. Wyjazd maluszków z rodzicami do parku rozrywki „FANTAZJA” w Rzeszowie, czy też wakacyjne, rodzinne, górskie spacery nad Soliną były okazją do zacieśniania więzów wewnątrzrodzinnych. Rodziny brały udział w piknikach: 260 dzieci i rodziców celebrowało Dzień Dziecka i Rodziny w Woli Dereźniańskiej, a 110 uczestników bawiło się podczas Rodzinnego Pieczenia Ziemniaków w Gromadzie.

Rodzaj zajęć prowadzonych w Placówkach Wsparcia Dziennego w gminie Biłgoraj	Liczba i [%] dzieci biorących udział w zajęciach
Pomoc w odrabianiu lekcji	61 (23,37%)
Praca edukacyjna w środowisku domowym	29 (11,11%)
j. angielski	85 (32,56%)
Plastyczne	95 (36,39%)
Profilaktyczne z psychologiem	45 (17,24%)
Socjoterapeutyczne	100 (38,31%)
Praca indywidualna z dziećmi w świetlicach	35 (13,40%)
Sportowe/ruchowe	140 (53,63%)
Taneczne	70 (26,81%)
Quiling	10 (3,83%)
Recykling	22 (8,42%)
Artystyczne	20 (7,66%)
Dożywianie /ciepłe podwieczorki/ - dotacja „Pajacyk” oraz „Żółty talerz”	90 (34,48%)
Cykl spotkań z dietetykiem w ramach Projektu „Żółty talerz”	122 (46,74%)
Zajęcia akcyjne/okolicznościowe	
PAH – lekcja oszczędzania wody	27 (10,34%)
Cykl spotkań z dietetykiem w ramach Projektu „Żółty talerz”	122 (46,74%)
Zajęcia z Praw Dziecka (w ramach polityki POD oraz Ogólnopolski Dzień Dziecka)	85 (32,56%)
Spotkanie opłatkowe	54 (20,68%)
Akcja Mikołaj	233 (89,27%)
Spotkanie wielkanocne	43 (16,47%)
Wyjazd wakacyjny (3 dniowy) w Góry Świętokrzyskie	35 (13,40 %)
Wyjazdy wakacyjne jednodniowe	118 (45,21%)
Wakacyjny obóz edukacyjny „Poławiacze Pereł”	1 (0,38%)
Turniej piłki nożnej w Kraśniku	8 (3,06%)
FIO – zajęcia z psychoterapeutą dla dzieci	35 (38,31%)
Program profilaktyki wad wzroku: Zobacz lepszą przyszłość.	62 (23,75%) przebadano 23 (8,81%) otrzymało okulary

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W BIŁGORAJU

Aktywności dla rodziców w celu poprawy umiejętności opieki i wychowania dzieci

Rodzaj aktywności dla rodzin prowadzonych w Placówkach Wsparcia Dziennego w gminie Biłgoraj	Liczba rodziców biorących udział w proponowa-nych aktywnościach
Spotkanie z dietetykiem dla rodziców	46
FIO dla rodziców	13
Konsultacje indywidualne z prawnikiem	4
Wyjazd do Fantazji w Rzeszowie dla dzieci w wieku przed-szkolnym oraz ich opiekunów/rodziców	28 dzieci, 20 rodziców
Wyjazd rodzinny do kina w Biłgoraju	57 dzieci, 25 rodziców
Wyjazd wakacyjny (2-dniowy) w Bieszczady dla dzieci i rodziców	24 dzieci, 23 rodziców
Warszaty z psychologiem nt. "Jak być dobrym rodzicem"	23 rodziców
Dzień Dziecka i Rodziny w Woli Dereźniańskiej –promocja praw dziecka	260 osób
Rodzinne Pieczenie Ziemniaków w Gromadzie – pro-mocja zdrowego odżywiania i praw dziecka	110 osób
Praca socjalna w środowisku domowym, konsultacje, kontakty telefoniczne	2847 konsultacji
Praca psychologiczna z rodzicami w świetlicach, konsulta-cje telefoniczne i praca w srodowisku domowym	249 konsultacji
Praca psychologiczna w środowisku domowym	41 rodzin (38,31%)

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W KARLINIE

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W KARLINIE

Od 12 lat w naszej SOS Wiosce Dziecięcej w Karlinie wspieramy dzieci i młodzież, aby miały szansę na lepszą przyszłość. SOS Wioska Dziecięca w Karlinie to przede wszystkim 8 rodzin, które w 2017 roku tworzyły dom dla 59 dzieci.

W tym roku z Rodzin SOS odeszło 9 podopiecznych. Czoro nastolatków zamieszkało w Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej w Koszalinie, jedna z Rodzin SOS (mama z 4 dzieci) przeprowadzili się do Wioski SOS w Siedlcach, ponadto je-

den z podopiecznych rozpoczął proces usamodzielnienia i zamieszkał na stacji w Koszalinie, by stawiać pierwsze kroki bez codziennej pomocy mamy SOS. Obecnie pracuje, jako piekarz. Troje młodych osób korzystało z opieki ograniczonej SIL, jedna osoba usamodzielniała się. Zbyszek, mieszka samodzielnie w lokalu uzyskanym z zasobów miasta Karlino, pracuje, jako pomoc kucharza w jednym z kołobrzeskich hoteli. Michał mieszka i pracuje w Poznaniu, jest samodzielny. Katarzyna założyła rodzinę, jest mamą rocznego syna Gracjana i ma w planach kontynuację nauki.

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W KARLINIE

W Rodzinach SOS mieszkali w większości dzieci do 13 roku życia (46%), 44% podopiecznych to młodzież, w tym 10% młodzież powyżej 18 roku życia. Podopieczni uczęszczali do grupy przedszkolnej (zerówka) – 2 dzieci, do szkół podstawowych – 24, gimnazjum – 13, do szkoły ponadpodstawowej – 11 młodych osób. Dwójka dzieci uczy się i mieszka w ciągu tygodnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, nieopodal Karlina, korzystając z pomocy specjalistów, rehabilitantów i terapeutów zajęciowych, a weekendy spędzają z Rodzinami SOS.

Z pomocy placówek socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych korzystało siedmiu naszych podopiecznych, 1 osoba była w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, 6 osób, na mocy postanowienia sądu, mieszkało w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych. Rodzice SOS oraz zespół wspierający rozwój dziecka utrzymują z nimi stały kontakt, spędzają w Rodzinach SOS święta, ferie zimowe oraz wakacje. Dziecko jest zawsze w centrum uwagi każdej Rodziny SOS, ma swój pokój, łóżko, ulubione bajki i zabawki. Niektóre dzieci mają swojego zwierzaka, którym się opiekują.

SOS Wioska Dziecięca w Karlinie to nie tylko dom, to także lokalna społeczność. Nasze dzieci chodzą do publicznych szkół, ośrodków kultury, klubów

sportowych. Bawią się z rówieśnikami z sąsiedztwa, zapraszają ich do siebie oraz na wioskowe boiska i place zabaw.

Rodzice SOS uczą swoich podopiecznych praktycznych umiejętności, których często nie mieli okazji zdobyć w domu rodzinnym. Dzieci dowiadują się tu także, jak budować i utrzymywać pozytywne więzi międzyludzkie, które z pewnością okażą się pomocne w ich dalszym życiu. Ważnym elementem naszej pracy jest współpraca z rodziną biologiczną i innymi osobami bliskimi dziecku, w celu utrzymania relacji. 30 z naszych podopiecznych utrzymuje stały kontakt z rodziną biologiczną, większość z nich wyjeżdża do rodziny w okresie świąt, ferii zimowych oraz wakacji.

Rodzice SOS wspólnie z zespołem wspierającym dbają o indywidualny proces rozwoju dziecka, a wynikające z niego potrzeby uwzględniają w planie pomocy dziecku. Na tej podstawie przygotowujemy zajęcia na terenie Wioski SOS i planujemy korzystanie z zajęć odbywających się w ośrodkach kultury i szkołach.

Dwanaścioro naszych podopiecznych brało udział w zajęciach grupy młodzieżowej, które umacniały integrację grupy, przygotowywały młodych do wejścia na rynek pracy (poradnictwo zawodowe). Młodzież poruszała ważne dla nich tematy, a wiele z nich mogliśmy omówić na podstawie filmów, bo w 2017 roku założyliśmy klub młodego kinomana. Spotkania pomagały też w rozmowach na temat wartości, poglądów i postaw, angażowały młodzież do świadomego udziału w dyskusji. Film stał się ważnym narzędziem w pracy wychowawczej.

Film, muzyka i kolejna pasja artystyczna dzieci - teatr. W zajęciach teatralnych brało udział 9 osób. Zajęcia dawały możliwość wzmacniania poczucie własnej wartości, szczególnie miłe były chwile, gdy podziwialiśmy dzieci podczas występów z okazji Dnia Dziecka, Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, uroczystość z okazji urodzin Wioski SOS i w okresie Świąt Bożego Narodzenia, w przedstawieniu jasełkowym. Dekoracje do przedstawień projektowały i wyko-

nywały utalentowane dzieci uczestniczące w zajęciach plastycznych (8 dzieci).

W 2017 po raz kolejny wyruszyliśmy w podróż kulinarną, poznając smaki kuchni świata. W tym roku zajęcia szkoły gotowania przyjęły nową nazwę "Akademia Młodego Kucharza". 16 młodych adeptów sztuki kulinarnej uczyło się przyrządzać różne potrawy, poznali ciekawe smaki, zapoznali się z zasadami *savoir vivre*'u. Zajęcia Akademii miały też zadanie zwrócenia uwagi na prawidłowy sposób przygotowania i obróbki potraw, bo zasady bezpieczeństwa i higieny pracy są zawsze ważne.

Jak każdego roku prowadziliśmy zajęcia socjoterapeutyczne (5 dzieci), indywidualne zajęcia z pedagogiem (11 dzieci) oraz terapię pedagogiczną (4 dzieci). Z logopedą pracowało 7 dzieci. Ważną częścią naszej pracy z dziećmi była praca z ciałem, relaksacja (7 dzieci), kinezylogia edukacyjna (8 dzieci) pozwoliły na wyciszenie, odprężenia, pomagały uwolnić od napięć, stresu. Dla 4 dzieci wprowadziliśmy też Ćwiczenia TRE®, ta skuteczna metoda opracowana przez dr. Davida Bercliego, polegała na uruchomieniu w ciele wibracji umożliwiających uwolnienie się od skutków stresu i traumy. Zajęcia te wspierały naszą pracę z emocjami. Dodatkowo dzieci co dwa tygodnie wyjeżdżały na basen, 23 osoby uczęszczały do szkoły pływania.

Na zakończenie kursu, po sprawdzeniu zdobytych umiejętności, dzieci będą mogły zdawać na kartę pływacką. Cieszymy się z aktywności sportowej dzieci i młodzieży, wspieramy ich pasje, dlatego ósemka młodych chłopców trenuje piłkę nożną w Młodzieżowym Klubie Sportowym w Karlinie, jedna osoba ćwiczy boks, a pięć naszych podopiecznych jeździ konno.

Lubimy spędzać ze sobą czas, wakacje pozwalają poznawać się w chwilach wspólnego wypoczynku. W tym roku byliśmy w Parku Trampolin, zwiedzaliśmy okoliczne atrakcje takie jak Dom Chleba, park labiryntów w Paprotach oraz Leonardię w Krupach, dzieci mogły zagrać

SOS WIOSKA DZIECIĘCA W KARLINIE

w gry z drewna niewymagające prądu czy zaawansowanej techniki. Odwiedziliśmy również największy w naszym regionie park rozrywki Pomerania, który okazał się wspaniałą atrakcją zarówno dla małych jak i starszych dzieci.

Dzięki uprzejmości firmy Kaufland Polska mogliśmy uczestniczyć w wydarzeniu „The World Games” (Igrzyska Sportów Nieolimpijskich) we Wrocławiu. Mieliśmy również możliwość zwiedzania tego pięknego miasta, poznaliśmy jego historię i ciekawostki.

W wakacje odwiedziła nas Dyskretna Dywizja Dobrych Duchów, razem z nimi budowaliśmy szałas, wędrowaliśmy po lesie, ćwiczyliśmy pierwszą pomoc, z przyjemno-

ścią spędzaliśmy czas z ludźmi o tak niecodziennych pasjach i zainteresowaniach.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W KOSZALINIE

Jednym z głównych założeń naszego programu jest wyposażenie młodych ludzi we wszelkie niezbędne umiejętności, które ułatwią im podjęcie trudów i wyzwań życia codziennego.

Ma im w tym pomóc wybór właściwych kierunków kształcenia zgodny z predyspozycjami i zainteresowaniami. Priorytetem w zakresie oddziaływań wychowawczych jest, jak zawsze, realizacja procesu edukacyjnego i związane z tym stawiane przed młodzieżą coraz to nowych celów w kierunku poszerzania wiedzy i zdobywania kwalifikacji zawodowych. W naszej Wspólnocie SOS większość podopiecznych (dziewięć osób) podejmuje i kontynuuje naukę w Zasadniczych Szkołach Branżowych, skupiając się na uzyskaniu praktycznego zawodu. Dwie osoby uczęszczają do Technikum. Trzy osoby kontynuują naukę w Liceum dla Dorosłych, pracując przy tym na pełen etat. Uczniowie szkół branżowych, podczas wakacji i ferii, podejmują się praktycznej nauki zawodów. Pielęgnowujemy potencjał naszej młodzieży, wsłuchujemy się w marzenia dotyczące przyszłości i pomagamy je urzeczywistniać. Dzięki wsparciu sponsora, firmy „Konsalnet”, w ciągu

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W KOSZALINIE

ostatniego roku kilka osób podjęło kursy kwalifikacyjne. Bożena, Angela i Amanda ukończyły kurs wypieku i zdobienia ciast i tortów, Amanda i Helena kurs stylizacji paznokci, a Małgorzata rozpoczęła kurs gry na gitarze. Ryszard i Wiktor zdobyli uprawnienia ratowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, a Rafał pletwonurka biorąc udział w kursie P1.

Staramy się, by dzieci zapuściły korzenie w społeczności, stwarzamy im bezpieczny teren, na którym mogą pielęgnować więzi rodzinne. Angażujemy do budowania relacji ze współmieszkańcami oraz opiekunami.

Młodzież, która uczy się w Koszalinie a wychowywała się w Rodzinach SOS w Karlinie, może zamieszkać we Wspólnocie SOS. Staramy się, by ta zmiana była możliwie naturalna i bezstresowa. W tym celu stworzyliśmy program „Pierwsze Koty za płoty”, w którym uczestniczą zarówno mieszkańcy Wspólnoty SOS, jak i podopieczni z karlińskiej Wioski SOS. Pozwala on na zapoznanie z regułami funkcjonowania w MWM poprzez wspólne spędzanie czasu i zajęcia integracyjne. W toku cyklicznych spotkań o charakterze socjoterapeutycznym młodzież uczy się radzenia sobie z trudnościami w budowaniu relacji interpersonalnych.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W KOSZALINIE

Kolejnym, ważnym założeniem pracy z naszą młodzieżą, w toku przygotowania do samodzielności, jest motywowanie i zachęcanie do podejmowania pracy zarówno wakacyjnej, jak i weekendowej. Ważnym aspektem jest także oszczędzanie w celu zabezpieczenia pierwszych dni czy tygodni samodzielnego życia, już po opuszczeniu Wspólnoty. Od września do Programu Opieki Ograniczonej przeszły trzy osoby, z których jedna kontynuuje naukę. Wszystkie trzy osoby podejmują pracę. Elementem wspierania procesu usamodzielnienia naszych podopiecznych jest prężna współpraca dyrektora z Zarządem Budynków Mieszkalnych w Koszalinie, w wyniku któ-

rej trzy osoby otrzymały w tym roku mieszkania do remontu z socjalnych zasobów miasta. Współpraca ta przebiega bardzo płynnie dzięki wsparciu sponsora Fundacji Benefit Systems, który udziela dofinansowań do remontów mieszkań przydzielonych naszym usamodzielniającym się podopiecznym przez ZBM Koszalin.

Życie w naszej Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej, to również zaplanowany wypoczynek i atrakcyjne formy aktywnego spędzania czasu wolnego, w trakcie których młodzież i wychowawcy mają okazję do integracji.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KARLINIE

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY KARLINO

Program Umacniania Rodziny obejmuje wsparciem wiele potrzebujących rodzin. Prowadząc od 2010 roku działania w gminie Karlino stale obserwujemy, jak z naszą pomocą poprawia się sytuacja mieszkaniowa czy ekonomiczna rodzin, ale także stan zdrowia psychicznego, umiejętności społeczne oraz troska o potrzeby dzieci z poszanowaniem ich praw i obowiązków. Aktualnie w gminie Karlino wspieramy 79 rodzin, w których wychowuje się 217 dzieci i młodzieży.

Wśród trudności, z którymi mierzą się nasze rodziny są przede wszystkim: niskie umiejętności wychowawcze, bezrobocie, bardzo skromne warunki mieszkaniowe, problemy zdrowotne, a także niestety przemoc. Odpowiadając na potrzeby najbliższego środowiska, postanowiliśmy rozszerzyć nasze działania na sąsiednią gminę – Biesiekierz, gdzie systematyczną pracą od 2017 roku objęliśmy 20 rodzin, w których wychowuje się 41 dzieci i młodzieży. Praca Programu Umacniania Rodziny koncentruje się zatem na 99 rodzinach, w których wychowuje się 258 dzieci i młodych dorosłych.

Podczas wizyt i konsultacji zapewniamy wsparcie rodzinom w różnych obszarach:

socjalnym, pedagogicznym i psychologicznym. Staramy się zawsze bazować na zasobach rodziny - ich mocnych stronach, więziach, relacjach. Wiemy jednak, że potrzeba wiele czasu, energii i determinacji z obu stron, aby wdrożyć nowe zasady czy rozwiązania, tak by z czasem stały się one nawykiem. W roku 2017 odbyliśmy ok. **1493 wizyt w domach oraz 483 spotkań z rodzicami/opiekunami w świetlicach.**

Trudnym do wdrażania, a bardzo ważnym obszarem pracy w roku 2017 była edukacja finansowa. Zarówno w kontekście aktywizacji zawodowej, motywowania do utrzymywania pracy, ale także gospodarowania świadczeniami pieniężnymi z programu

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KARLINIE

500+. Wspólnie z rodzinami dbamy, aby otrzymywane środki faktycznie były skierowane na rozwój dzieci zarówno w sferze zdrowotnej, edukacyjnej, czy też poznawczej i społecznej. Dzięki wspólnym wysiłkom udało im się m.in. samodzielnie zakupić książki, przybory szkolne, właściwą do pory roku odzież i obuwie, przygotować miejsce do nauki i odpoczynku. Te małe sukcesy mają niebagatelny wpływ na samoocenę osób korzystających z pomocy Programu. Zaczynają postrzegać się jako dobry, samodzielny i ważny w życiu swojego dziecka rodzic.

Podczas systematycznej pracy z rodziną, uwrażliwiamy i wskazujemy dorosłym, jak ważne jest zapewnianie swoim dzieciom

godnych warunków życia, dbałość o ich higienę i wygląd zewnętrzny, odpowiednią odzież oraz środki higieny osobistej, a także wsparcie ich w edukacji. Nie zawsze jednak rodzicom czy opiekunom udaje się wszystko samodzielnie realizować, dlatego wspieramy ich działania.

Obszarem, który wymaga naszego systematycznego wsparcia jest edukacja. Codziennie poświęcamy wiele czasu i wysiłku, aby podczas pobytu w świetlicach dzieci odrabiali prace domowe i nadrabiali zaległości. Najtrudniejsze jest wyrobienie nawyku systematycznej nauki, dlatego tak ważna jest dla nas systematyczna frekwencja dzieci na zajęciach świetlicowych. Pozwala nam to regularnie śledzić postępy edukacyjne każdego z nich.

Organizujemy także naukę języka angielskiego. Dzięki tym zajęciom dzieci przełamują nieśmiałość, mają odrobione prace domowe oraz czują się pewniej podczas zajęć w szkole, co w efekcie przyczynia się do poprawy ocen szkolnych.

Wspieramy dzieci także w rozwoju ich zainteresowań, prowadzimy zajęcia teatralne, plastyczno-techniczne, sportowe, wokalne i muzyczne, komputerowe, kulinarne oraz z obszaru profilaktyki, a także inne zajęcia tematyczne obejmujące zagadnienia edukacji: zawodowej, finansowej, ekologicz-

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KARLINIE

nej, zdrowotnej, profilaktycznej, dotyczącej praw dziecka czy dotyczącej zasad bezpieczeństwa. Udział w nich pozwala dzieciom budować lepszą samoocenę, pewność siebie, podnosić umiejętności społeczne, ćwiczyć pamięć, radzić sobie w sytuacjach stresowych, rozwijają motorykę, wyobraźnię, talent, wzmacniają pozytywne wzorce, kształtują umiejętność posługiwania się wiedzą i informacją. Ponadto dzieci i młodzież uczestniczą w wycieczkach, które stanowią okno na świat, a wrażenia z podróży zostają w pamięci na długie lata.

Prowadzimy także wsparcie specjalistyczne, zarówno w kontekście pomocy psychologicznej jak i terapii logopedycznej. Pomoc ta jest skierowana przede wszystkim do dzieci, które mają trudności w dotarciu do specjalisty w mieście.

Większość rodzin chętnie włącza się w działania mające na celu poprawę ich aktualnej sytuacji. Mają poczucie sprawstwa, są zdeterminowani i gotowi na zmiany. Wymagają jednak stałej motywacji i wsparcia specjalistów pracujących w Programie Umacniania Rodziny: pracownika

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KARLINIE

socjalnego, wychowawcy oraz psychologa, a także innych osób pracujących na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny. W związku z tym zorganizowaliśmy 89 spotkań w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Karlinie i Ośrodku Pomocy Społecznej w Biesiekierzu oraz 357 spotkań i konsultacji z innymi specjalistami (m.in. prawnikiem, kuratorami, nauczycielami, lekarzami). Współpraca z instytucjami służy przede wszystkim podejmowaniu spójnych działań, wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, a także wspólnym organizowaniu inicjatyw społecznych, jak pikniki, porządkowanie wsi czy spotkania świąteczne. W trosce o dobro dzieci i rodzin dbamy o dobrą, skuteczną współpracę z nimi oraz parterami.

Zależy nam na kompleksowym wsparciu uczestników naszego Programu, dlatego też chętnie angażujemy się w dodatkowe projekty. W minionym roku w naszym Programie prowadziliśmy:

- „Bezpieczny Start III” – projekt Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę (wrzesień 2016 – luty 2017). W projekcie brało udział 13 rodzin i 15 dzieci ze wsi Karścino i Krukowo. Projekt był skierowany do rodzin, które mają niskie umiejętności wychowawcze, a wychowują dzieci w wieku 3-6 lat.
- „Zdrowe życie – instrukcja obsługi” Fun-

duścu Inicjatyw Obywatelskich (wrzesień 2016 – listopad 2017). Projekt zakładał współpracę z 15 rodzinami i 60 dziećmi (powyżej 10 r.ż.).

- „Żółty Talerz” Kulczyk Foundation – dzięki temu projektowi, dzieci przychodzące na zajęcia do świetlic otrzymują zdrowy, ciepły posiłek, w postaci drugiego dania, a także wodę i owoc dla uzupełnienia diety.

Ważnym wydarzeniem dla Programu Umacniania Rodziny w 2017 roku było rozpoczęcie działań w nowej gminie – Biesiekierz. Zasadność otwarcia nowej lokalizacji poprzedzona była analizą potrzeb oraz rozmowami z przedstawicielami władz lokalnych. Na podstawie porozumienia podpisanego z wójtem Gminy Biesiekierz pracujemy w dwóch środowiskach: Parsowo i Kraśnik Koszaliński. Do PUR włączono 5 rodzin z Parsowa oraz 15 rodzin z Kraśnika Koszalińskiego. Łącznie w 20 rodzinach wychowuje się 41 dzieci, którymi opiekuje się 38 dorosłych.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KOSZALINIE

W 2017 roku rozpoczęliśmy działania Programu Umacniania Rodziny w Koszalinie. Współpracujemy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. W lip-

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KOSZALINIE

cu 2017 roku rozpoczęliśmy pracę z 6 rodzinami, obecnie wspieramy 12 rodzin, w których wychowuje się 36 dzieci, w tym 4 młodych dorosłych.

Nasi pracownicy, asystent, psycholog oraz koordynator Programu spotykają się z każdą rodziną. Wspólnie pracujemy nad diagnozą i przygotowujemy plan rozwoju rodziny. Rozmowy ze wszystkimi członkami rodzin, a także obserwacja i spostrzeżenia pracowników MOPR wskazują nam obszary, w których nasza praca z rodzinami jest zasadna. Pracujemy opierając się na możliwościach, potencjale i zasobach naszych

podopiecznych. Angażujemy ich w planowanie i realizowanie działań, by proponowana pomoc była najlepiej dobrana do potrzeb i możliwości rodziny. Wszyscy członkowie rodzin mają swój istotny wkład w poprawę jakości ich życia.

Podstawową formą wsparcia dla rodzin jest praca socjalna prowadzona na rzecz podopiecznych. Działamy zarówno w domach podopiecznych, w siedzibie Programu, jak również organizujemy wspólne wyjścia i wycieczki dla rodzin. W czasie pięciu miesięcy współpracy z rodzinami odbyliśmy 67 spotkań w środowisku domowym,

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KOSZALINIE

113 wizyt w naszej świetlicy, łącznie 180 konsultacji świadczących o systematycznej współpracy i zaangażowaniu naszych podopiecznych w działania Programu.

Istotnym obszarem pracy z rodzinami w 2017 roku była praca nad budowaniem i doskonaleniem umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów. Dużą uwagę przywiązujemy także do zdrowia naszych podopiecznych. We współpracy z Kulczyk Foundation realizujemy Program „Żółty Talerz” – wsparcie odżywiania dzieci. Kształtując pozytywne nawyki żywieniowe, zapewniamy dzieciom w wieku szkolnym biorącym udział w zajęciach zdrowy, ciepły posiłek w postaci drugiego dania, a także

wodę i owoc. Dla naszych podopiecznych posiłek w Programie jest często głównym daniem całego dnia. Od września do grudnia 2017 roku zapewniliśmy 936 posiłków.

Większość naszych podopiecznych znajduje się w trudnej i niestabilnej sytuacji finansowej. Pomagamy rodzinom w zapewnieniu produktów spożywczych, wskazujemy inne organizacje wspierające osoby potrzebujące. W trosce o zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych dzieci, uczymy rodziców i opiekunów odpowiedzialnego gospodarowania budżetem domowym, planowania wydatków. Ważnym założeniem w pracy z rodzinami jest aktywizacja zawodowa dorosłych, która bezpośrednio przyczynia się do poprawy sytuacji materialnej rodzin, poczucia satysfakcji i samodzielności. W ramach tego obszaru pracy organizowaliśmy spotkania indywidualne przygotowujące 4 rodziców do rozmów rekrutacyjnych. Dwie podopieczne dostały pracę na część etatu i utrzymały ją przez kolejne miesiące. Kobiety z satysfakcją przyznają, że na co dzień łączą rodzinne i zawodowe obowiązki.

Rozmowy z psychologiem i psychoterapeutą są znaczącym wsparciem dla dzieci i osób dorosłych w sytuacjach trudnych, kryzysowych, a z czasem również początkiem ważnych zmian. W 2017 roku objęliśmy pomocą psychologiczną wszystkie

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W KOSZALINIE

rodziny – odbyło się 35 konsultacji, część z nich jest kontynuowana systematycznie w ramach pracy terapeutycznej z rodziną.

W ramach Programu odbywają się zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym (przez pięć dni w tygodniu). Pracując z grupą dbamy, by wspólnie spędzając czas rozwijać kompetencje społeczne uczestników. Dzieci odkrywają i rozwijają swoje talenty i umiejętności poprzez udział w zajęciach tematycznych: artystycznych, plastycznych, sportowych, manualnych, kulinarnych

i wielu innych aktywnościach, w dużej mierze inicjowanych przez dzieci.

Bardzo ważnym aspektem jest pomoc w odrabianiu lekcji i uzupełnianiu zaległości szkolnych. Wspólnie z dziećmi pracujemy nad ich systematycznością, co przekłada się na pierwsze sukcesy szkolne. Siedmioro z naszych podopiecznych ma za sobą trudne doświadczenie, jakim jest drugoroczność, dwoje uczniów boryka się z wielorocznością. W trosce o prawidłowy rozwój dzieci, wspólnie z rodzinami staramy się po-

szukiwać rozwiązań wspierających proces nauki. Prowadzimy indywidualne zajęcia wyrównawcze z podstaw nauki czytania, pisanie oraz liczenia. Pomagamy również w realizacji zaleceń wynikających z opinii lub orzeczeń z Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Koszalinie.

Od października 12 dzieci systematycznie uczestniczy w zajęciach nauki języka angielskiego, które prowadzone są w siedzibie Programu. Prowadzimy także dogoterapię. Cykliczne spotkania terapeutyczne zwiększają u uczestników poczucie akceptacji, zaspokajają potrzebę bliskości, uczą jasnego wyrażania swoich myśli oraz koncentracji. W cyklu zajęć uczestniczy regularnie 8 podopiecznych.

Systematyczna współpraca z partnerami, instytucjami i lokalnymi organizacjami przyczynia się do wielowymiarowego działania na rzecz dzieci i rodzin. Bieżące spotkania z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, a także nauczycielami i wychowawcami sprzyjają wymianie doświadczeń, spójnej współpracy w środowisku rodzinnym. Na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin odbyło się łącznie ok. 40 spotkań z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie oraz ponad 70 konsultacji z przedstawicielami innych instytucji i organizacji.

Nawiązaliśmy współpracę z Klubem „Nasz Dom”, w ramach której zorganizowaliśmy pierwsze wigilijne spotkanie rodzin Programu Umacniania Rodziny. Porozumienie objęło również wymianę doświadczeń w pracy wychowawczej z dziećmi oraz plany współpracy w roku 2018 (m.in. wspólne zajęcia dla dzieci i młodzieży, konkursy plastyczne).

Wycieczka do Parku Leśników w Osetnie zaowocowała współpracą z Nadleśnictwem Manowo i Leśnictwem Osetno. Podczas wizyty Leśniczego w siedzibie Programu otrzymaliśmy liczne materiały dydaktyczne do prowadzenia zajęć z dziećmi z zakresu ochrony przyrody. W okresie przedświątecznym Leśniczy podarował nam naturalne materiały, z których wspólnie z dziećmi i rodzicami mogliśmy przygotować wiele ozdób świątecznych.

W 2017 roku rozpoczęliśmy działania związane z pozyskaniem wolontariuszy, którzy wesprą naszą pracę na rzecz dzieci i rodzin. Odbyły się dwa spotkania informacyjne, w których uczestniczyło pięć osób. Istotnym wydarzeniem było wsparcie trzech wolontariuszy w przygotowaniach i organizacji spotkania wigilijnego rodzin. Planujemy rozwijać ideę wolontariatu na rzecz rodzin w kolejnym roku.

W 2017 roku w 14 Rodzinach SOS w Siedlcach zapewniliśmy opiekę 67 dzieciom w wieku od 1,5 roku do 21 lat. Najbardziej liczną grupę

stanowią dzieci w wieku 6-13 lat (53,7%), 14-17 lat (31,3%), powyżej 18 roku życia (8,9%) i najmłodsze grupy 0-3 lata (1,5%) oraz 4-5 lat (4,5%).

Kwestie kluczowe dla rozwoju dzieci i młodzieży uwzględniliśmy w planie pomocy dziecku. Zespoły, które na podstawie diagnozy dzieci tworzyły plany, włączając podopiecznych w ten proces, odbyły się w Wiosce 162 razy. W kilku z nich uczestniczyli rodzice biologiczni, których, o ile sąd

nie postanowi inaczej, zawsze zapraszamy do wspólnej pracy dla dzieci.

Z planu wynikają potrzeby działań specjalistycznych, m.in. konsultacje medyczne: ortodonta, alergolog, okulista, nefrolog, neurolog, ortopeda, endokrynolog, poradnia

genetyczna, audiologiczna oraz działania wspierające rozwój potencjału dziecka.

Dzieci i młodzież uczęszczają na dodatkowe zajęcia na terenie Siedlec: balet, treningi rugby, piłkę nożną, basen, szkoły językowe, zajęcia taneczne.

Prowadziliśmy także zajęcia dodatkowe na terenie naszej Wioski SOS:

- zajęcia techniczne (8 dzieci) – zajęcia rozwijające zainteresowania
- język angielski (10 dzieci) – zajęcia wyrównawcze
- matematyka (11 dzieci)
- terapia SI (12 dzieci) – zajęcia terapeutyczne
- zajęcia logopedyczne (8 dzieci) – zajęcia terapeutyczne
- zajęcia socjoterapeutyczne (13 dzieci)
- terapia pedagogiczna (15 dzieci)
- zajęcia indywidualne z psychologiem (15 dzieci)
- zajęcia indywidualne z pedagogiem (8 dzieci)
- spotkania indywidualne z pracownikiem socjalnym

W naszym gronie najliczniejszą grupę stanowią uczniowie szkół podstawowych (31

uczniów), następnie gimnazjum (10), szkoły ponadgimnazjalnej (15), szkoły wyższej (2), 8 dzieci uczęszcza do przedszkoli, a jedno do żłobka. W tym roku do grona studentów dołączyła Kasia, która od października rozpoczęła studia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Siedlcach.

Samodzielną drogę w roku 2017 rozpoczęło 2 naszych młodych dorosłych, obydwoj realizują swoje plany życiowe w rodzinach pochodzenia, w tym jeden za granicą Polski.

Z rodziną pochodzenia ma kontakt większość podopiecznych Rodzin SOS, 66 z nich przynajmniej raz w roku widziało się z rodziną, a 27 dzieci przebywało w domu rodzinnym w czasie ostatnich świąt lub wakacji. Nasz pracownik socjalny utrzymuje stały kontakt z 13 rodzinami, pięć z nich odwiedziliśmy w minionym roku.

Z jedną z rodzin nasza współpraca była bardzo intensywna, wspieraliśmy proces reintegracji rodziny. Zakończył się powrotem rodzeństwa, czwórki dzieci, do domu. Dzieci bardzo wspierały swoją mamę, zachęcały do podejmowania wysiłku w realizowaniu zadań, które przed nią stały. Skutecznie potrafiły wykorzystać w relacji z mamą nabyte w Rodzinie SOS umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Niejednokrotnie przytaczały słowa swojej cioci

z sytuacji, w których to one otrzymywały wsparcie. Przed ich mamą była niełatwa, kręta droga, która zakończyła się odbudową rodziny. To wielki sukces mamy dzieci oraz wszystkich osób zaangażowanych w ten proces. Wszystkie działania zaowocowały tym, iż na wakacje dzieci pakowały nie tylko rzeczy na letni wypoczynek, ale cały swój dobytek, wszystkie pamiątki, książki, rowery i wracały do domu rodzinnego. Przy wspólnej kolacji nie brakowało wspomnień, wzruszeń i oczywiście tortu. Wisienką na tym torcie były słowa mamy wypowiedziane tuż przed wyjazdem **„dziękuję za solidnego kopniaka do działania, bez waszego wsparcia i pomocy sama bym nie dała rady”.**

Bardzo istotne dla integracji dzieci i dorosłych mieszkających w naszej Wiosce SOS, jest organizowanie wspólnych imprez. Jednym z takich spotkań był najsmaczniejszy dla wszystkich łasuchów - „Dzień czekolady”. Przypada w kwietniu i staje się słodką tradycją w Wiosce SOS. Sympatyczny pan Mateusz przyjechał z czekoladową fontanną oraz mnóstwem owoców i przekąsek, które można było w niej zanurzać. Imponująca kompozycja łakoci stanęła na sali widowiskowej odbijając się w lustrach, jakby chciała się przeglądać. Razem z dziećmi na smakołyki czekały również Mamy i ciocie SOS. Każda z rodzin wybierała ulubione smakołyki, aby oblać je słodką pole-

wą. Niektórzy wykazywali się niezwykłym talentem kompozycji smaków. Najmłodszy całym sobą świętowali, o czym świadczyły czekoladowe buzie, ręce oraz ubrania. Nie to było ważne. W tym czasie wszyscy, mali i dorośli, pozwolili sobie choć przez chwilę pobyć dzieckiem i cieszyć się z małej przyjemności.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

W Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej SOS w Siedlcach mieszkało 12 młodych osób, w tym 9 już pełnoletnich. W naszym gronie mamy sześciu studentów, w tym 1 na studiach magisterskich, 1 ucznia szkoły policealnej i 5 uczniów Zasadniczych Szkół Zawodowych.

Ten rok był ważny dla piątki młodych, która przygotowywała się do egzaminu dojrza-

łości, czwórka z nich brała udział w kursach maturalnych. Finalnie, maturę zdały 3 osoby, dwóm pozostałym nie powiodło się. Jedna z nich postanowiła spróbować za rok i zamierza ponownie przystąpić do matury.

Edukacja to podstawa, ale dodatkowe kwalifikacje, które zdobywa nasza młodzież też bardzo nas cieszą. Podopieczni dobierają kursy zgodne z ich planami zawodowymi, dzięki czemu będą mieć większe szanse na rynku pracy. Wybrali m.in.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

kurs spawacza, operatora wózków widłowych, trenera personalnego, ratownika WOPR - 2 osoby, wychowawcy placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, czy programowania C++ i programowania IT. Korzystają też z możliwości dodatkowego rozwoju, który oferuje szkoła, np. „Szkoła nowych możliwości”, czy kurs Manicure – Wizaż z językiem angielskim zawodowym, dlatego wspieramy ich w nauce języka angielskiego (2 osoby).

Wielką pasją naszych młodych podopiecznych jest sport: 10 osób systematycznie pływa, 7 ćwiczy w naszej siłowni, a 4 osoby dodatkowo ćwiczą również na siłowni poza Wspólnotą, mamy też pasjonata kick-boxingu.

W celu poszerzania wiedzy młodzieży z zakresu usamodzielnienia i wsparcia ich samodzielności, zorganizowaliśmy spotkanie informacyjne z pracownikami Urzędu Miasta Siedlce, dotyczące tematyki i kwestii formalnych związanych z pozyskaniem mieszkania socjalnego z zasobów miasta. Podopieczni uczestniczyli też w dwóch spotkaniach prowadzonych przez wychowawcę MWM SOS, na których omówiono zagadnienia: „Formy opieki i wsparcia w ramach programu SIL”, a także „W jaki sposób mogę korzystać ze środków sponsorskich?”. Trzech podopiecznych wzięło udział w warsztatach doradztwa zawodo-

wego „Career Image”, na których poznali swoje mocne strony i potencjał.

Mając na względzie wsparcie rozwoju młodzieży oraz podnoszenie ich świadomości w minionym roku zorganizowaliśmy szkolenia w zakresie edukacji seksualnej, na temat stereotypów i ról przypisywanych płciom. Odbłyły się także warsztaty dotyczące wystąpień publicznych, komunikacji, kreatywności oraz wartości w życiu prowadzone przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP.

W ostatnim roku z Programu Opieki Ograniczonej (SIL) korzystały 3 osoby, jedna z nich rozpoczęła w tym roku samodzielne życie. Pracuje w ramach stażu w pracowni kra- wieckiej, uczy się na poziomie szkoły średniej i wychowuje dziecko. Skorzystała też

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

z pomocy Stowarzyszenia SOS i zakupiła na własność niewielkie mieszkanie. Do grona naszych samodzielnych dołączyły jeszcze cztery osoby, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe i pracują zawodowo.

Dwie dziewczyny dołączyły do Programu Opieki Ograniczonej SIL w lipcu 2017 roku. Jedna z nich zamieszkała w Warszawie, gdzie podjęła dalszą naukę. Ukończyła kurs „Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym”. Dzięki fundacji „Po DRUGIE” uczestniczy w projekcie „Punkt zwrotny”, który wspiera ją w pracy nad poprawą sytuacji życiowej. Obecnie pracuje w żłobku, jako opiekunka dziecięca. Druga z dziewcząt mieszka w Siedlcach i kontynuuje naukę w szkole policealnej i wychowuje syna.

Szczególne dni dla MWM w Siedlcach to 12 i 13 maja, świętowaliśmy bowiem 10-lecie istnienia siedleckiej Wspólnoty. To był szczególny czas nie tylko dla samych jubilatów, ale także dla wszystkich przyjaciół, współpracowników i gości Drużyny MWM SOS. Przygotowania do święta ruszyły już kilka tygodni wcześniej, planowaliśmy atrakcje na te szczególne dni.

W piątek 12 maja, przy jubileuszowym torcie upieczonym na tę okazję przez naszą podopieczną, Natalię oraz wychowawcę, panią Agnieszkę, młodzież dzieliła się swoimi doświadczeniami życia we Wspólnocie, odpowiadała na pytania dziennikarzy, zaproszonych do Wspólnoty specjalnie na tę okazję.

Natomiast 13 maja to dzień, który na trwale zapisał się już w historii siedleckiej Wspólnoty. Tego dnia odbył się I Niebanalny Triathlon Młodzieżowy z okazji ukończenia przez MWM SOS 10 lat. Na starcie stanęli reprezentanci: MWM SOS Kraśnik, SOS WD Siedlce, FSP Siedlce, Biura Krajowego, lokalnych mediów, firmy Kaufland i jublaci z MWM SOS Siedlce. Zawodnicy mieli do pokonania 5-kilometrowy bieg, rozwiązanie zagadki logicznej oraz przejazd rowerem na dystansie 5 km. Trasa na terenie siedleckiej Gołoborzy nie należała do najłatwiejszych, biegacze musieli zmierzyć

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

się z prawie górską okolicą - pełną pagórków, gór, podjazdów, gałęzi pod nogami. Te zawody to była przede wszystkim praca zespołowa, gdyż liczył się czas całej drużyny, a nie najszybszych jej członków. Zanim zawodnicy przystąpili do rozwiązania zagadki musieli poczekać na ostatniego zawodnika ze swojej drużyny i dopiero wszyscy razem pracowali nad kolejnym zadaniem. Na najwyższym podium stanęli reprezentanci siedleckiej Wspólnoty. Wszyscy jednak poradzili sobie znakomicie, zawody ukończyli z uśmiechem na twarzy, a na koniec otrzymali pamiątkowe medale.

Po zakończonej części sportowej dalsze świętowanie w gronie gości i przyjaciół odbyło się na terenie Wioski SOS w Siedlcach. Było huczne sto lat, życzenia, pyszny tort ze świeczkami, prezenty. To był czas radości bycia ze sobą, integracji i dobrej zabawy.

Uroczystości minęły, zakończył się rok szkolny, a wakacje upłynęły młodzieży pod hasłem „praca wakacyjna”. Młodzież pracowała m.in.: na siłowni, w fabryce przetwórstwa rybnego, jako ratownik nad Zalewem Siedleckim, jako kierowca w Warszawie, w firmie zajmującej się montażem klimatyzacji.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W SIEDLCACH

torów, jako opiekunka do dziecka i dorywczo przy zbiorze owoców sezonowych. We wrześniu student AWF odbył praktyki zawodowe w szkole podstawowej w Siedlcach.

W sierpniu gościliśmy młodzież i pracowników z Wioski SOS na Ukrainie, dzieliliśmy się naszymi doświadczeniami, mile spędzając wspólny czas. Wycieczka do Warszawy, spływ kajakowy, grill i rozgrywki sportowe, wypad na kręgle zostaną w na-

szej pamięci na długo, a wspólne gotowanie potraw polskich i ukraińskich mamy nadzieję powtórzyć jeszcze raz, tym razem na Ukrainie.

Na koniec wakacji, w ramach integracji ze społecznością lokalną, podopieczni MWM SOS uczestniczyli w III Pikniku Trzeźwościowym „Razem Łatwiej” organizowanym przez Stowarzyszenie Szansa.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W SIEDLCACH

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY SIEDLCE

Lokalizacja	Dzieci 0-17 lat	Młodzi dorośli 18+	Rodziny
Program Umacniania Rodziny Siedlce	297	89	128

Rok 2017 był dla PUR Siedlce czasem wyzwań wynikających z rozwoju Programu, realizacji projektów, budowania zespołu oraz promocji naszej organizacji.

Od stycznia do listopada kontynuowaliśmy realizację zadania publicznego zleconego przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich „Zdrowe życie – instrukcja obsługi”. Tym samym zwiększyliśmy dostęp dzieci i rodziców do specjalistów. To bardzo ważne w naszym Programie, ponieważ potrzeby zdrowotne rodzin są ogromne. Wśród dzieci i młodzieży mamy 28 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w 8 rodzinach niepełnosprawność dotyczy rodziców. Dlatego aż 132 razy kontaktowaliśmy się z komisją orzekania o stopniu niepełnosprawności w Siedlcach w celu uzyskania orzeczenia. Pomagaliśmy w organizowaniu wizyt u specjalistów (497 wizyt), 1,3% rodzin otrzymało wsparcie w postaci zakupu leków i materiałów medycznych, a 14,1% otrzymało wsparcie w postaci zakupu okularów. Dzięki zaan-

gażowaniu Grupy Essilor oraz Fundacji Vision, a także firmy Allianz, 67 dzieci miało przebadany wzrok, u 16 zdiagnozowano wadę wzroku, dlatego konieczne było zakupienie okularów korekcyjnych.

W rodzinie ważne są więzi, bo to one dają poczucie bezpieczeństwa, siłę, nadzieję. Od sierpnia do listopada dzieci uczestniczyły w 24 godzinach zajęć profilaktycznych „Zdrowe więzi = zdrowa rodzina”, a rodzice w 20 godzinnych

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W SIEDLCACH

warsztatach terapeutycznych oraz wyjeździe terapeutycznym do Kazimierza Dolnego. Dla uczestników ważna była wiedza o kształtowaniu bezpiecznych więzi w rodzinie.

Chcemy kontynuować działania podjęte z rodzinami w ramach projektu, dlatego przygotowaliśmy projekt „Po pierwsze rodzina”, który wspiera rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Projekt będzie realizowany z rodzinami w gminie Domanice w latach 2018-2020. Dodatkowo projekt zapewni dostęp do terapii ds. uzależnień, pracę grupy wsparcia oraz

pomoc prawną. Jedną z ważnych kompetencji rodzica jest umiejętność zdrowego odżywiania dzieci. Udział dzieci i rodziców w projekcie „Żółty Talerz” umożliwił spotkania z dietetykiem oraz pozwolił zapewnić zdrowy, pełnowartościowy i ciepły posiłek dla 120 dzieci odwiedzających świetlicę. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty kulinarne, w których brały udział całe rodziny. Na zajęciach powstawały zdrowe potrawy, które teraz z powodzeniem dzieci razem z rodzicami przygotowują w swoich domach.

Zawsze ważna w naszej pracy jest edukacja dzieci. Możemy pochwalić się grupą 7 studentów. Najwięcej dzieci uczęszcza do szkoły podstawowej (154), w gimnazjum uczy się 38 dzieci, młodzież uczęszcza do szkół średnich (52) oraz na kursy kwalifikacyjne i zawodowe (56). Mamy też 22 przedszkolaków i 12 dzieci, które uczą się w szkołach specjalnych.

Nie tylko maluchy cieszy odnowiony i doposażony dzięki pomocy firmy J&J plac zabaw w Nowakach. Zostały również odmalowane ściany oraz wymienione kaloryfery w świetlicy w Nowakach. Wolontariusze z firmy J&J włączyli się czynnie w remont świetlicy oraz zrobili zbiórkę artykułów plastycznych i szkolnych wśród pracowników i przekazali zebrane dary dzieciom z PWD Nowaki.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY W SIEDLCACH

Od trzech lat realizujemy z dziećmi projekt „Matma jest łatwa”, który finansuje Fundacja mBank. Dodatkowe zajęcia z matematyki dla 52 dzieci były szansą na wyrównanie zaległości szkolnych, poprawienie ocen na półrocze i koniec roku szkolnego. Nauka systematyczności wpływa na motywację do nauki i pewność siebie. Dzieciom łatwiej jest pokonać trudności i wyzwania jakie stawia przed nimi szkoła. 32% dzieci otrzymało pomoc w nauce, uczestniczyli w zajęciach dydaktycznych, reedukacyjnych i kompensacyjnych (120 dzieci). Języka angielskiego uczyło się 42 dzieci, a pomoc logopedy potrzebna była dla 2 dzieci.

Pomocne w rozwoju były zajęcia teatralne (20 dzieci), taneczno-ruchowe (45 dzieci) i sportowe (44 osoby). Wiele pracy wykonały dzieci i młodzież podczas zajęć socjoterapeutycznych (120 dzieci w różnych grupach wiekowych). Bardzo ważna jest też indywidualna praca dzieci z psychologiem. Pracy wykonały dzieci i młodzież podczas zajęć socjoterapeutycznych (dzieci) i sportowe (44 osoby) i zawodowe (56).

(182 spotkania) i praca grupowa – psychoedukacyjna (67 spotkań). Jednak najbardziej wyczekiwana są zawsze wyjazdy kulturalno-rekreacyjne do kina, teatru, na basen oraz wyjazd wakacyjny nad morze. Łącznie w 2017 roku zorganizowaliśmy aż 18 wyjazdów (łącznie udział 351

osób 91%). Dzieci wiedzą, że wypoczynek jest w życiu ważny, natomiast w tym roku rozmawialiśmy z nimi o ochronie ich praw podczas 4 spotkań warsztatowych, w których uczestniczyło 120 dzieci. Była nasza pomoc dzieciom była skuteczna, wpieramy też ich rodziców przez indywidualną pracę psychologiczną (106 spotkań), pracę psycho-edukacyjną (8 spotkań), pracę w środowisku rodzinnym związaną z nauką prowadzenia gospodarstwa domowego i rozwoju kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (2461 wizyt).

Działamy razem, by rodziny radziły sobie z trudnościami. Ta praca zaowocowała usamodzielnieniem 10 rodzin, w których wychowuje się 37 dzieci - rodzice zapewniają im bezpieczny, szczęśliwy, pełen miłości dom – już samodzielnie!

W SOS Wiosce Dziecięcej w Kraśniku w 13 Rodzinach SOS wychowuje się 66 podopiecznych. Najmłodszy mieszkaniec Wioski SOS ma 3 lata i siedem miesięcy, a najstarszy 21 lat. Do przedszkola uczęszcza pięcioro dzieci, do szkoły podstawowej trzydzieści dwoje, a do gimnazjum trzynaścioro. Do szkół ponadpodsta-

wowych uczęszcza 14 uczniów, w tym do szkół zawodowych 10 osób, do technikum 2 osoby oraz do liceum ogólnokształcącego 2. Dwoje podopiecznych studiuje w trybie dziennym na uczelniach wyższych w Lublinie: Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej i Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W 2017 roku do Rodzin SOS przyjęliśmy sześcioro dzieci – 3 dziewczynki w wieku 4, 8 i 11 lat oraz 3 chłopców w wieku 5, 8 i 12 lat. Głównym powodem umieszczenia dzieci w Rodzinach SOS było zaniedbywanie potrzeb w sferze emocjonalnej, rozwojowej jak i fizycznej dzieci wynikające z nadużywania alkoholu lub niepełnosprawności intelektualnej rodziców. Wszystkie dzieci objęliśmy opieką psychologiczną oraz pedagogiczną, zapewniliśmy troskliwą opiekę i dom.

By jak najlepiej wspierać rozwój dzieci, które są pod naszą opieką poznawaliśmy ich specjalne potrzeby, dlatego przeprowadziliśmy 8 diagnoz w poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, 5 diagnoz pod kątem Alkoholowego Zespołu Płodowego (FASD) i 16 diagnoz psychologicznych przeprowadzonych przez psychologa Wioski SOS. Specjaliści w dużej mierze skupiali się na rozwoju zainteresowań, mocnych stron dzieci, kompensowaniu ograniczeń, deficytów oraz trudności, które posiadają podopieczni. Przygotowaliśmy bogatą ofertę zajęć dopasowaną do potrzeb każdego dziecka. W ramach wsparcia rozwoju realizowaliśmy indywidualną terapię psychologiczną, grupowe treningi kreatywności, a także warsztat umiejętności społecznych i emocjonalnych, wspierający prawidłowe funkcjonowanie w grupie.

Młodzież podejmująca decyzję o wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej uczestniczyła w zajęciach z preorientacji zawodowej oraz spotykała się z doradcą zawodowym. Szczególną opieką zostały objęte dzieci, które miały wady wymowy oraz trudności edukacyjne, uczestniczyły w zajęciach logopedycznych, terapii pedagogicznej, zajęciach wyrównawczych oraz korekcyjno-kompensacyjnych. Dla najmłodszych poprowadziliśmy grupową bajkoterapię, zajęcia z wykorzystaniem metody ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne.

Wspieraliśmy nowe przyjaźnie dzieci, cieszyliśmy się, gdy zapraszały swoich przyjaciół ze szkoły czy wcześniejszego miejsca zamieszkania na imprezy wioskowe, jak np. Bieg po uśmiech, dyskoteki czy zajęcia pozaszkolne. Celebrowaliśmy ważne wydarzenia w ich życiu - Pierwsza Komunia Święta, Bierzmowanie, urodziny, czy imieniny. Zależało nam, by bliskie dziecku osoby, ich rodziny pochodzenia, towarzyszyły im w ważnych chwilach.

Ponad połowa dzieci mieszkających w Rodzinach SOS wyjechała w czasie świąt, ferii i wakacji w odwiedziny do swoich domów rodzinnych, a 6 dzieci (2 rodzeństwa) powróciła do rodziny biologicznej. Było to możliwe dzięki wytężonej pracy i zaangażowaniu Rodziców SOS, rodziców biologicznych, psychologów, pedagogów,

asystentów rodziny, kuratorów oraz pracowników ośrodków pomocy społecznej z miejsc zamieszkania rodzin. Reintegrację rodziny prowadziliśmy wielopłaszczyznowo: pedagogizowanie rodziców biologicznych, włączenie ich w podejmowanie działań związanych z leczeniem i edukacją dzieci, poprawą relacji wewnątrz rodziny, motywowanie do zachowania abstynencji alkoholowej, podjęcia terapii, udziału w szkoleniach i kursach wspierających nabywanie i rozwój umiejętności wychowawczych. Prowadziliśmy konsultacje pedagogiczno-psychologiczne, wspieraliśmy ich w sprawach formalnych, np. pomagając w przygotowaniu odpowiedniej dokumentacji. Częste spotkania rodzin z dziećmi sprzyjały utrzymaniu więzi emocjonalnej.

Praca psychologiczno-pedagogiczna z dziećmi, indywidualne zajęcia wyrównawcze z przedmiotów szkolnych, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapia psychologiczna, grupowe zajęcia wspierające prawidłowe funkcjonowanie społeczne, wyjazdy dzieci do domu rodzinnego na święta, ferie, wakacje, umocniły dzieci, rozwinęły ich potencjał. Dzięki odnoszonym sukcesom podnosiła się ich samoocena oraz pewność siebie. Wytężone działania wszystkich osób pracujących na rzecz reintegracji, w Rodzinie SOS, w Wiosce SOS i miejscu zamieszkania rodziny pochodzenia, zaowocowały pozytywnymi

zmianami w życiu dzieci i ich bliskich – umożliwiły powrót do domu!

Niestety nie wszystkie dzieci mają taką możliwość, dlatego w Rodzinach SOS budujemy dla nich dom. Szukamy ich pasji, rozwijamy zainteresowania i talenty, bo to często klucz do życiowego sukcesu, do emocji, satysfakcji.

“Do sukcesu nie ma windy, trzeba iść po schodach” słowa te doskonale znają wszyscy mieszkańcy naszej Wioski SOS. Od lat jedną z najpopularniejszych aktywności dzieci i młodzieży jest sport, a w kraśnickiej Wiosce SOS szczególnie ulubiona jest piłka nożna. Szczycimy się naszą drużyną piłkarską, aż 29 osób uczestniczy w zajęciach sportowych, piłkarskich, na terenie Wioski, pobliskiej szkoły oraz obiektach sportowych na terenie Kraśnika. Dzięki wytężonej pracy odnieśli w minionym roku wiele sukcesów. W kwietniu reprezentacja Wioski wzięła udział w Mistrzostwach Polski Dzieci z Pieczy Zastępczej. Kraśniccy piłkarze zajęli II miejsce zdobywając wicemistrzostwo Polski. W sierpniu 2 reprezentantów kraśnickiej Wioski wraz przyjaciółmi z innych Wiosek wygrało międzynarodowy turniej w Estonii. Natomiast w grudniu uczestniczyli w Mistrzostwach Polski w Futsalu zdobywając brązowe medale. Jak mówił 14-letni Jakub “Piłka nożna

to całe moje życie. To dzięki wytężonym treningom jestem w stanie osiągnąć to, co wcześniej było dla mnie nieosiągalne”. Kolejną aktywnością bardzo lubianą przez dzieci były treningi ju-jitsu, w których co tydzień uczestniczyło 16 mieszkańców Wioski, treningi piłki siatkowej, ręcznej oraz zapasy. Oprócz zajęć sportowych dzieci uczęszczają na zajęcia muzyczne, taneczne, wędkarskie, techniczne, fotograficzne, plastyczne z elementami arteterapii, a tak-

że lekcje jazdy konnej z elementami hipoterapii. Czworo podopiecznych aktywnie udzielało się w różnych formach wolontariatu. W czasie wolnym od nauki szkolnej organizowaliśmy zajęcia pozaszkolne, dyskoteki, spotkania klubu filmowego oraz wyjścia do kina i teatru.

Aktywnie działający Samorząd Wioskowy sprzyjał budowaniu partnerskich relacji dorosłych z dziećmi i młodzieżą oraz uspraw-

niał przepływ informacji. Dużo radości dawały akcje charytatywne, które angażowały dzieci i młodzież, m.in. „Góra grosza”, „Mikołaj o Tobie nie zapomni” czy zbiórka karmy dla zwierząt przebywających w schronisku w Rachowie Starym. Działanie w samorządzie było dla młodzieży dobrą lekcją demokracji w praktyce a także autoprezentacji. Młodzi uczyli się negocjowania, hierarchizowania swoich potrzeb, osiągania kompromisów, realizacji zaplanowanych celów i zadań. Mogli rozwijać umiejętności pracy w grupie, komunikacji,

dobrego zarządzania czasem, ale również empatii czy asertywności. Mogli też razem bawić się na dyskotekach czy wycieczkach integracyjnych.

Młodzież wspieraliśmy w przygotowaniach do dorosłości, rozwijając kompetencje osobiste, społeczne i zawodowe. W ramach Programów Młodzieżowych odwiedzaliśmy pracodawców, prowadziliśmy także specjalistyczne szkolenia z edukacji psychoseksualnej, zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 11 młodych ludzi powyżej 15 roku życia podjęło pracę wakacyjną przy zbiorze owoców lub w formie praktyk związanych z ich dalszą ścieżką edukacyjną (np. pomoc fryzjera, mechanika samochodowego, pomoc murarza), a jedna z pełnoletnich dziewcząt odbyła staż w firmie Pandora.

Z Programu Opieki Ograniczonej SIL korzystało w 2017 roku 7 młodych dorosłych. Wszyscy byli aktywni zawodowo, dwoje zawarło związki małżeńskie, a jedna z dziewcząt została mamą. We współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Europejską Platformą Edukacyjną realizowaliśmy kompleksowy program aktywizacji społeczno-zawodowej osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze Feniks II. Brało w nim udział 9 byłych podopiecznych naszych Rodzin SOS i jedna osoba biorąca udział

w programie SIL. Młodzi ludzie brali udział w płatnych stażach, korzystali ze wsparcia mentorów, doradców biznesowych, psychologa oraz prawnika. Uczestniczyli w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe np. kurs prawa jazdy, obsługi wózków widłowych. Działania te pozwoliły na pełne wsparcie młodych ludzi powoli wkraczających na rynek pracy. Zwiększyły ich szanse, podniosły kwalifikacje, a także dały możli-

wość wszechstronnego rozwoju i dorosłego funkcjonowania w społeczeństwie.

Jak co roku integrowaliśmy się ze społecznością lokalną oraz współpracowaliśmy z organizacjami pozarządowymi podczas przygotowań do XXIII Biegu Po Uśmiech. Pomagało nam ponad 20 różnych instytucji i organizacji. Na starcie imprezy stanęło 400 zawodników w wieku od 1 do 60 lat.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W KRAŚNIKU

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA SOS W KRAŚNIKU

Liczba podopiecznych Młodzieżowej Wspólnoty Mieszkaniowej SOS w Kraśniku w 2017 roku zmieniała się. W styczniu mieszkało tu 12 podopiecznych, a na koniec roku 8 młodych osób, w tym 6 pełnoletnich. Wspieraliśmy też młodych w ramach Programu Opieki Ograniczonej, w ciągu roku korzystało z tej pomocy 7 osób, 3 z nich usamodzielniały się. Nasza młodzież to uczniowie technikum (3 osoby), szkół zawodowych (4 osoby) i student uniwersytetu w Lublinie.

Naszym głównym zadaniem jest zapewnienie młodzieży poczucia sprawczości, odpowiedzialności, otoczenie ich ciepłem i szacunkiem. Zależy nam, by Wspólnota była miejscem przygotowującym do „wyprawy w dorosłość”, a relacje z młodzieżą budujemy na ich mocnych stronach.

W roku 2017 wprowadziliśmy we Wspólnocie metodę pracy opartą na spotkaniach społeczności młodzieży. Od stycznia do czerwca spotkania te odbywały się regularnie, minimum 2 razy w miesiącu, a od września do grudnia - raz w miesiącu. W sumie, podczas 16 spotkań dyskutowaliśmy, analizowaliśmy, wspieraliśmy się wzajemnie, a co najważniejsze, uczyliśmy się od siebie nawzajem.

MŁODZIEŻOWA WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W KRAŚNIKU

Do naszej pracy włączaliśmy partnerów, którzy wspierali proces budowania samodzielności młodych, głównie centra pomocy rodzinie, szkoły, sąd, kuratorów, policję, punkt interwencji kryzysowej w Kraśniku, poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Jeden z wychowawców bierze udział w spotkaniach Powiatowego Zespołu Usamodzielnienia odbywających się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. Często jesteśmy wybierani przez młodzież do pełnienia funkcji opiekunów usamodzielnienia, to dla nas ważna informacja, że młodzi ludzie ufają nam.

Jesteśmy w stałym kontakcie z ich nauczycielami, wspieramy w rozwoju zawodowym. W 2017 roku nasza młodzież, oprócz praktyk zawodowych, korzystała także z okazji dodatkowej pracy u pracodawców uczących zawodu. Praktyki zawodowe odbywały się przez cały rok nauki szkolnej, w określonych dniach a także przez jeden miesiąc wakacji.

W jednym z miesięcy wakacyjnych, młodzi wstawali od poniedziałku do piątku rano do pracy i kończyli ją po 7 godzinach. W soboty i niedziele najczęściej korzystali z możliwości pracy zarobkowej u tych samych pracodawców. Otrzymane wynagrodzenie młodzież przeznaczyła na ważne dla nich potrzeby.

W lipcu trójka z naszych podopiecznych brała udział w stażu zorganizowanym przez Hotel Airport Okęcie w Warszawie. Po powrocie najczęściej wspominali pozytywną atmosferę pracy, życzliwość wszystkich w stosunku do siebie, bardzo dobrą organizację. Cieszymy się bardzo, że nasza młodzież mogła pracować w tak dobrych warunkach.

Poza zajęciami szkolnymi nasi podopieczni biorą udział w treningach sportowych piłki nożnej, w treningach na siłowni, w zajęciach plastycznych, modelarskich. Jedna osoba uczestniczyła w zajęciach artystycznych w Akademii Rysunku i Malarstwa w Lublinie. Nasi podopieczni bardzo lubią chodzić do kina, a w minionym roku wspólnie wybraliśmy się do teatru w Rzeszowie i Warszawie. Organizujemy także wycieczki, w trakcie których młodzież poznaje historię odwiedzanych miejsc, a także bogactwo i piękno naszej przyrody (biwak w Poleskim Parku Krajobrazowym).

Dzięki finansowemu wsparciu Fundacji Benefit Systems tegoroczne wakacje podopieczni Młodzieżowej Wspólnoty Mieszkaniowej SOS w Kraśniku mogli spędzić w atrakcyjnych miejscach, które sami wybrali. Dwie dziewczęta 19-letnia Iza i 17-letnia Natalia wyjechały do Ustki na obóz rekreacyjny pod nazwą "Wakacje na luzie". Dziewczęta podczas pobytu nad morzem

nawiązały nowe znajomości, świetnie odnalazły się w grupie. Zostały uhonorowane przez kierowniczkę obozu pochwałą i nagrodą rzeczową, za udzielenie pomocy jednej z koleżanek, która straciła przytomność. Wróciły pełne dobrych wspomnień i przekonały się, że pomoc drugiej osobie zasługuje na najwyższe uznanie i podziw.

Na Camp Ligii Mistrzów wyjechał 17 letni Paweł, który na co dzień gra w miejscowym Klubie Piłki Nożnej Stal Kraśnik. W Kórniku niedaleko Poznania, pod okiem trenerów Realu Madryt doskonalił swoje umie-

jętności "gry w nogę". To był dobry czas, miał możliwość rozwijania swojej pasji i poszerzania umiejętności pod okiem jednych z najlepszych trenerów, jakich mógł sobie wymarzyć. Podczas całego pobytu Paweł stosował się do regulaminu i panujących zasad, chętnie pomagał trenerom w organizowaniu pomocy dydaktycznych, rozstawianiu i sprzątaniu ich po zajęciach, był lubiany przez rówieśników, usłyszał wiele dobrych słów na swój temat od kadry obozu. Dużym wyróżnieniem dla Pawła był mecz kończący obóz, podczas którego został poproszony o zagranie w drużynie

razem z trenerami, widać było jego radość i dumę. Pobyt na tym obozie dostarczył Pawłowi pozytywnych wzmocnień. W wielu sytuacjach jego dobre zachowanie zostało zauważone i nagrodzone dobrym słowem, przyjaznym gestem a takie dowody uznania są bardzo ważne dla każdego z nas i pozwalają "rozwinąć skrzydła".

W kwietniu byliśmy gospodarzami kolejnego już Turnieju Piłki Siatkowej dla drużyn młodzieżowych z naszego Stowarzyszenia. Jak każdego roku i tym razem uczestniczyliśmy w Biegu po Uśmiech, którego gospodarzem jest SOS Wioska Dziecięca w Kraśniku – my dzielnie ją wspieramy.

W grudniu przed świętami zorganizowaliśmy ubieranie osiedlowej choinki. Do Wspólnoty zaprosiliśmy mieszkańców naszego osiedla i wspólnie z nimi przygotowaliśmy ozdoby choinkowe, które następnego dnia, przy wsparciu strażaków z Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kraśniku, zawiesiliśmy na choince przed naszym blokiem.

Dwójka podopiecznych Wspólnoty korzystała z możliwości wyjazdów na mecze z drużyną piłki nożnej z Wioski w Kraśniku, te same dwie osoby w roku 2017 brały udział w treningach piłki nożnej odbywających się w SOS Wiosce Dziecięcej w Kraśniku.

Wszystkie nasze działania mają na celu zapewnienie wsparcia młodzieży w kształtowaniu ich przyszłości i przygotowaniu do samodzielnego życia. Obejmują one również młodzież, która już nie mieszka we Wspólnocie, tylko stawia samodzielne kroki. W 2017 roku w ramach Programu Opieki Ograniczonej wspieraliśmy 8 osób, 3 naszych podopiecznych usamodzielniało się.

DOM MŁODZIEŻY SOS W LUBLINIE

W naszym Domu Młodzieży SOS w Lublinie na koniec 2017 roku mieszkało 33 młodych osób. Zdecydowana większość (25) ukończyła 18 rok życia, a 8 z naszych podopiecznych jest w wieku 16-17 lat. Podopieczni uczęszczali do szkół zawodowych, ogólnokształcących, 2 osoby uczyły się praktycznej nauki zawodu, w naszym gronie było też 8 studentów. W Programie Opieki Ograniczonej wspieraliśmy też 6 osób pracujących, a samodzielne życie rozpoczęło 5 usamodzielnionych podopiecznych.

Wiemy, jak ważne i potrzebne jest rozwijanie pasji i zainteresowań oraz podnoszenie kwalifikacji, dlatego też nieustannie motywujemy młodzież do brania udziału w różnego rodzaju kursach i szkoleniach. W 2017 roku młodzież brała udział w zajęciach: języka angielskiego (5 osób), zajęciach umuzykalniające (1 osoba), plastycz-

ne (1 osoba), kurs fryzjerstwa (1 osoba), kursy przygotowujące do matury (2 osoby). Zdobywała także dodatkowe kwalifikacje zawodowe na kursach: operatora wózków widłowych (1 osoba), prawa jazdy kat. B (7 osób), blacharza samochodowego (1 osoba), instruktora fitness aerobiku (1 osoba), młodszego ratownika WOPR (1 osoba), pierwszej pomocy (1 osoba), patent żeglarski jachtowego (1 osoba).

Podopieczni w ciągu roku brali także czynny udział w licznych zajęciach dodatkowych oferowanych zarówno przez Dom Młodzieży SOS jak i miasto Lublin: basen (8 osób), siłownia (8 osób), tenis stołowy i ziemny (9 osób), treningi Rugby (1 osoba), Muay Thai (3 osoby), piłka nożna na orliku (6 osób), Uczniowski Klub Sportowy (2 osób), żaglointegracja (4 osoby), jazda na rowerze (10 osób), warsztaty, prace ogrodnicze, stolarsko-mechaniczne (5 osób), spotkania samorządu (4 osoby). Dodatkowo w dni wolne od nauki: UKS-DM, zajęcia sportowo-rekreacyjne, rajdy rowerowe i piesze, gry zespołowe, ogniska, kino, lodowisko.

Wzorem lat ubiegłych podopieczni aktywnie uczestniczyli w opracowywaniu planów pomocy i programów usamodzielnienia. W tworzeniu Planów Pomocy Dziecku, poza Mamami SOS, zaangażowanych było również: 2 rodziców, 1 osoba z rodziny pochodzenia oraz 1 asystent rodziny. Współpracowaliśmy w tym zakresie z rodzinami biologicznymi dziewięciorga dzieci oraz z 1 asystentem rodziny.

W minionym roku prowadziliśmy programy dla młodzieży z zakresu edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób nowotworowych i uzależnień, doradztwo zawodowe, edukacja z zakresu praw dziecka oraz przygotowanie podopiecznych do procesu usamodzielnienia. W ramach edukacji

prozdrowotnej podopieczni uczestniczyli w szkoleniach, które, jak każdego roku przeprowadzili studenci z Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA – Poland Oddział Lublin. W ramach profilaktyki uzależnień przeprowadzono zajęcia „Żyj poza klatką”, które odbyły się w czerwcu. Wzięło w nich udział 7 podopiecznych Domu Młodzieży oraz dzieci i młodzież z Programu Umacniania Rodziny „Jutrzenka”. Psycholog DM przez cały rok prowadziła zajęcia indywidualne z doradztwa zawodowego. Z tej formy roz-

woju skorzystało 2 podopiecznych. Na zajęciach młodzi ludzie tworzyli dokumenty aplikacyjne, przygotowywali się do rozmowy kwalifikacyjnej oraz uczyli się wyszukiwać ofert pracy.

W październiku dwóch wychowawców przeprowadziło szkolenie z zakresu praw dziecka, w którym udział wzięło 12 młodych. Wzorem lat ubiegłych w ostatnim kwartale odbyły się zajęcia socjoterapeutyczne, w których uczestniczyło 6 młodych osób.

DOM MŁODZIEŻY SOS W LUBLINIE

Od wielu lat współpracujemy ze środowiskami edukacyjnymi. W czerwcu placówka gościła kadrę uniwersytecką i studentów pracy socjalnej z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, a w grudniu odwiedziła nas kadra uniwersytecka ze studentami pedagogiki z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wizyty miały na celu poznanie struktur Stowarzyszenia i zasad funkcjonowania oraz wymianę dobrych praktyk w zakresie opieki nad młodzieżą.

Dzięki współpracy ze stowarzyszeniami i fundacjami, nasza młodzież mogła uczestniczyć w dodatkowych projektach. Na przełomie lipca i sierpnia 1 podopieczna uczestniczyła w XXVIII Międzynarodowym Spotkaniu Młodzieży w Medugorje. W minionym roku kontynuowaliśmy współpracę z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich. Podopieczni uczestniczyli w projekcie „Start w dorosłość – to nie takie trudne” (10 osób) oraz „Dobre wsparcie na stracie” (4 osoby). Programy te mają na celu zindywidualizowane, kompleksowe i nowatorskie wsparcie procesu usamodzielniania naszych podopiecznych.

Dzięki współpracy z Fundacją Benefit Systems podopieczni mogli wyjechać na wakacyjny wypoczynek. Na przełomie czerwca i lipca podczas trzydniowej wycieczki krajoznawczo-turystycznej zwiedzaliśmy

ruiny zamku w Chęcinach, jaskinię Raj koło Kielc, rynek główny Starego Miasta i kościół Mariacki w Krakowie oraz hutę szkła w Krośnie. Udało się nam też wygospodarować czas na rozrywkę w Parku Linowym w Krynicy Zdrój.

Po dość intensywnym roku szkolnym spędzonym w liceum i technikum nasi podopieczni wybrali się na zasłużony wypoczynek. Dwoje wybrało słoneczną Bułgarię, jeden z nastolatków pojechał na obóz survivalowy w Wieżycy. W drugiej połowie lipca młodzież pojechała na 7-dniowy wakacyjny rejs po mazurskich jeziorach, a w połowie września 15 młodych i 3 wychowawców wybrało się na wycieczkę do Zakopanego i okolic. Oprócz stolicy Tatr, odwiedziliśmy też Wadowice, Bukowinę Tatrzańską, Kuźnice i wędrowali w Tatrzańskim Parku Narodowym.

Wsparcie finansowe Fundacji Benefit Systems pomogło młodzieży także przy zakupie mieszkań. Duże znaczenie miał także ich wkład własny, pomoc rodziny pochodzenia oraz życzliwość sprzedających. W efekcie kupiliśmy kolejne 2 mieszkania i rozbudowaliśmy dom jednorodzinny podopiecznej, zapewniając tym samym dobry start w dorosłość 3 rodzeństwu. Niebagatelne znaczenie miał tu wkład młodzieży.

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY „JUTRZENKA” W LUBLINIE

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY „JUTRZENKA” W LUBLINIE

W naszym Programie Umacniania Rodziny mamy 94 podopiecznych z 40 rodzin. Najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku 6-13 lat (63.77%), młodzież powyżej 18 roku życia stanowi 26.60% uczestników Programu. Dzieci w wieku szkolnym uczą się w szkołach podstawowych (45 dzieci), gimnazjum (11 dzieci), szkołach średnich (18 osób) oraz studiują (2 osoby).

W Programie ponad 57,5% stanowią rodziny, w których poziom ryzyka odseparowania dzieci od rodziców jest średni i wysoki, tzn. rodzice niewłaściwie wykonują swoje funkcje opiekuńczo-wychowawcze, dodatkowo w rodzinach są złe warunki bytowe, niepełnosprawność rodzica, choroba alkoholowa, samotne rodzicielstwo, rodzice nie zapewniają dzieciom bezpiecznego rozwoju. Dlatego w celu poprawy funkcjonowania rodzin kierowaliśmy do nich następującą pomoc:

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY
„JUTRZENKA” W LUBLINIE

- 70% rodzin korzystało z programu dożywiania, a 45 osób, wzięło udział 5 spotkaniach w ramach warsztatów kulinarnych
- 92,5% otrzymało wsparcie materialne
- 21 rodzin (52,5%) otrzymało wsparcie zdrowotne
- 10 rodziców skorzystało z zajęć warsztatowych na temat zdrowego odżywiania
- Wsparcie psychologiczne dla rodziców – 236 konsultacji w placówkach i w środowisku domowym, 4 szkolenia dotyczące

kompetencji i umiejętności społecznych dla 10 rodziców.

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizowaliśmy we współpracy z władzami lokalnymi i partnerami programu: 120 wizyt w domach naszych rodzin, 236 konsultacji psycho-pedagogiczno-socjalnych w placówce wsparcia dziennego, 12 spotkań z kuratorami sądowymi, 30 spotkań z pracownikami socjalnymi, 84 spotkania z pracownikami szkół, przekładały się na efektywność pracy z rodziną i troskę

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY
„JUTRZENKA” W LUBLINIE

o dzieci, by mogły prawidłowo rozwijać się emocjonalnie, społecznie, by zapewnić im właściwą edukację i opiekę zdrowotną. Wsparcie psychosocjalne na zajęciach

w naszej świetlicy w 2017 r. otrzymało 83 dzieci i młodzieży.

Zajęcia wspierające rozwój zainteresowań prowadzone w Placówce Wsparcia Dziennego	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach
Zajęcia indywidualne z psychologiem – 1 x tyg.	6
Zajęcia z psychologiem grupowe – 1 x tyg.	30
Zajęcia socjoterapeutyczne – 1 x tyg.	30
zajęcia plastyczne – 2x tyg.	36
zajęcia sportowe – 2 x tyg.	37
zajęcia komputerowe - 2 x tyg.	35
zajęcia integracyjne z elementami pedagogiki zabawy 3 x tyg..	35
zajęć dot. praw dziecka – 4 x rok	35
Zajęcia z elementami Treningu Zastępowania Agresji -1x tyg.	16
Zajęcia Taekwon-do – 2 x tyg.	25
Zajęcia kuglarskie – 1 x tyg.	20
Zajęcia kulinarne z dietetykiem (8 warsztatów)	37
Zajęcia edukacyjne (HIV,AIDS, FAS, Uzależnienia, Wizaż, Graffiti, Tolerancja) - 6 warsztaty	25
Zajęcia z elementami integracji sensorycznej – 1 x tyg.	25
Zajęcia terenowe – 1 x tyg. (55 wyjść)	37

PROGRAM UMACNIANIA RODZINY „JUTRZENKA” W LUBLINIE

Z grupy dzieci wymagających reedukacji 11, czyli 60% znacząco poprawiło swoje wyniki w nauce. Te i inne sukcesy dzieci i młodzieży mogliśmy nagrodzić wypoczynkiem wakacyjnym zorganizowanym dla 30 dzieci. Wspólnie z nimi cieszyliśmy się prezentami od Św. Mikołaja, który odpowiedział na 74 listy, a także podczas festiwalu Hip-Hopu i FSD Olimpiady. Gala „Sztukmistrzów 2017” zwieńczyła warsztaty ze sztuki cyrkowej, które wspierały dotychczasowe działania pomocowe dla dzieci.

W roku 2017 zwracaliśmy szczególną uwagę na aktywizację rodzin włączając ich w inicjatywę Programu Umocnienia Rodziny. Działania uzupełniała praca grupy wsparcia dla rodziców, kolejna edycja „Szkoły dla rodziców” prowadzona przez psychologa i współpraca partnerska z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Ważne dla rodzin były, zorganizowane przez studentów z Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFM-

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU „SINDBAD” W USTRONIU

SA, szkolenia z zakresu profilaktyki FAS oraz uzależnień dla dzieci i młodzieży. Dla wzmocnienia działań profilaktycznych, zachęciliśmy rodziny do udziału w 2 maratonach bajkowych, które służyły stworzeniu sytuacji, w której dzieci i rodzice mogli skupić się na wyrażaniu emocji w sposób bezpieczny dla siebie i innych. Dodatkowo zainicjowaliśmy cykl rodzinnych spotkań ze sztuką, 3 wspólne popołudnia w Galerii Labirynt pozwoliły oderwać się od codziennych trosk, zachwycić i zaciekać sztuką.

8 wyjazdów dla dzieci i rodzin pogłębiło relacje oraz budowało więzi między nami a naszymi podopiecznymi. Był to świetny sposób na osvajanie różnych emocji, budowanie pewności siebie oraz motywowania do podejmowania nowych wyzwań. Jak powiedział jeden z uczestników naszych podróży: **„Wyjazdy te zdecydowanie pomagają zdystansować się do problemów dnia codziennego. Nie rozwiązują ich bezpośrednio, jednak pomagają prze wartościować i spojrzeć na nie jakby z inną energią.”**

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU "SINDBAD" W USTRONIU

W minionym roku w naszym Rodzinnym Domu Czasowego Pobytu „Sindbad” otrzymaliśmy opieką 25 podopiecznych, dzieci skierowanych do placówki interwencyjnej

ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców, przemoc psychiczną i fizyczną w rodzinie, chorobę alkoholową, konflikty rodzinne. Naszym zadaniem jest sprawić, by okres oczekiwania na ostateczną decyzję sądu, był możliwie najmniej bolesny.

W ciągu roku sześcioro dzieci wróciło do rodziny pochodzenia, natomiast ośmioro sąd skierował do innych form pieczy zastępczej. Współpracujemy z rodzinami pochodzenia dzieci, wszyscy korzystali z możliwości odwiedzania swoich dzieci, 21 dzieci wyjeżdżało do swoich domów rodzinnych. Rodzice spotykali się z psychologiem, korzystali z rozmów wspierających i psychoedukacji. Z pięcioma rodzinami

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU „SINDBAD” W USTRONIU

pracował asystent rodzinny, by umożliwić dzieciom powrót do środowiska rodzinnego. Rodziny włączane były w proces planowania pomocy dziecku, co pozytywnie wpłynęło na więź z dzieckiem i rozwijało ich kompetencje rodzicielskie.

Diagnoza dzieci prowadzona jest przez psychologa „Sindbada” lub we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Dzieci korzystają z zajęć grupowych socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych. Prowadzone są indywidualne zajęcia: terapia wspierająca, spotkania diagnostyczne, konsultacje i porady psychologiczne. Podopieczni uczestniczą w szeregu zajęć wspierających ich rozwój.

Dzieci, które trafiają pod naszą opiekę, wymagają szczególnego wsparcia i pomocy specjalistycznej, dlatego też niektórzy podopieczni korzystają z pomocy psychiatrycznej. Ze względu na interwencyjny charakter „Sindbada” ściśle współpracujemy z sądami rodzinnymi i jednostkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami zajmującymi się statutowo problematyką dziecka i rodziny. Bardzo dobrze przebiega współpraca ze szkołami, do których uczęszczają dzieci, jesteśmy w stałym kontakcie z wychowawcami klas i uczestniczymy w spotkaniach klasowych.

Co pół roku oraz każdorazowo po przy-

jściu nowego dziecka, odbywają się posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w których uczestniczą rodzice dzieci i ich krewni oraz przedstawiciele sądów, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, pracownicy socjalni i asystenci rodzin z Ośrodków Pomocy Społecznej, nauczyciele oraz inne osoby zajmujące się na co dzień pracą z dziećmi i rodziną. W 2017 roku 14 rodziców uczestniczyło w spotkaniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka. **W przypadku 2 dziewczynek rodzice byli bardzo zmotywowani do pracy na rzecz powrotu córek do domu, wywiązali się z powierzonych im zadań, rozwijali swoje kompetencje podczas spotkań z psychologiem RD „Sindbad”. Dobra współpraca zaowocowała powrotem dzieci do domu.**

W tym roku dzięki uprzejmości i wsparciu dobrych ludzi zorganizowaliśmy dwudniową wycieczkę do Wrocławia. Były to niezapomniane chwile, które do dziś wywołują uśmiech na twarzach dzieci. Dla dzieci mieszkających w Rodzinnym Domu Czasowego Pobytu „Sindbad” w Ustroniu każde Święta Bożego Narodzenia to czas wyjątkowy. Chociaż zdajemy sobie sprawę, że nie wszystkie marzenia naszych podopiecznych jesteśmy w stanie spełnić, z całego serca staramy się, by dzieci otoczone naszą opieką, mogły spędzić ten czas spokojnie i radośnie. Ostatnie Świę-

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU „SINDBAD” W USTRONIU

ta były dla naszych dzieciaków szczególnie. Pani Kasia prowadząca lekcje śpiewu w Bielsku-Białej zaproponowała naszym podopiecznym udział w nagraniu kolędy jej autorstwa. W trakcie nagrania zrealizowano również teledysk z udziałem naszych podopiecznych. Pomysł Pani Kasi przyjęty został z ogromnym entuzjazmem. Zaangażowane dzieci bardzo poważnie potraktowały swoje zadanie. Szybko nauczyły się tekstu kolędy, przy każdej okazji nuciły poznaną melodię. Najwięcej radości jednak sprawił dzieciom wyjazd do profe-

sjonalnego studia nagraniowego. Po nagraniu wszyscy z niecierpliwością czekaliśmy na premierę. Szczęśliwie złożyło się, że termin premiery prawie zbiegł się z wigilią, którą przygotowujemy z dziećmi każdego roku. Zasiadając przy świątecznym stole, mogliśmy wszyscy razem podziwiać efekty tego niezwykłego przedsięwzięcia. Dzięki życzliwości ludzi, których spotykamy na swojej drodze, możemy przeżywać takie magiczne momenty, one dają siłę, nadzieję, radość.

ZARZĄD STOWARZYSZENIA

Barbara Grasińska-Ciereszko Prezes Zarządu
Janina Gabryszewska Wiceprezes Zarządu
Monika Bednarz Członek Zarządu
Zenon Decyk Członek Zarządu
Magdalena Jaworska-Dużyńska Członek Zarządu
Katrin Raie Członek Zarządu
Caroline Taylor Członek Zarządu

Wszyscy członkowie Zarządu Stowarzyszenia pełnią swoje funkcje Pro publico bono.

JAK MOŻESZ POMÓC

Liczy się każde, nawet najmniejsze wsparcie, które przeznaczamy na pomoc opuszczonym i osieroconym dzieciom. Dzięki Państwu możemy przywrócić im dzieciństwo, z rodzicami i rodzeństwem. Darowizna, czyli jednorazowa wpłata na rzecz Wiosek SOS. Można jej dokonać na pocztę, w banku lub przez internet. Numer konta 07 1240 6247 1111 0000 4975 0683.

Klub Przyjaciół SOS. Potrzebujemy systematycznej pomocy. Każde regularnie przekazywane 20, 50 czy 100 zł pomoże nam zaplanować budżety Rodzin SOS i zapewnić podopiecznym stabilne warunki do życia i rozwoju. Jeżeli zdecydują się Państwo wspierać Rodziny SOS, prosimy o kontakt: klub@sos-wd.org

1% podatku to doskonała okazja do wsparcia opuszczonych i osieroconych dzieci. To nic nie kosztuje. Wystarczy wpisać nasze dane w Formularzu PIT: Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce, KRS 0000 056 901.

Zamiast kwiatów na ślub. Coraz częściej Młode Pary proszą swoich gości, by zamiast kwiatów w dniu ślubu, przynieśli dary dla dzieci np. artykuły szkolne, słodczyce lub inne datki. Pomoc firm. Twoja firma może nam po móc poprzez wsparcie finansowe, pomoc rzeczową, wolontariat pracowniczy, także poprzez staże i pracę dla wychowanków SOS.

Zachęcamy również do zakupu Świątecznych Kartek Charytatywnych. Nr konta przeznaczony do wpłat od firm w Banku Pekao SA 17 1240 6247 1111 0000 4980 1040.

Zgodnie z Ustawą o Rachunkowości (art.53 ust.1) sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce za rok 2016 zostanie opublikowane po zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający – Walne Zgromadzenie do dnia 30 czerwca br. Obecnie dane finansowe Stowarzyszenia są sprawdzane przez zewnętrznego audytora.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce

Al. Wilanowska 309A, 02-665 Warszawa

KRS: 0000 056 901

NIP: 526 10 33 254

tel. +48 22 622 16 72

mail: info@wioskisos.org

www.wioskisos.org

Jesteśmy organizacją pożytku publicznego

